

Ismét terítéken a moldvai autószerda terve

Kérik a nyomvonal-változtatást



Polgármesterek vizsgálják a tervezett nyomvonalat – talán a módosított változat kevesebb rosszat hozna a nyárádmontiek számára

Fotó: Gligor Róbert László

Múlt pénteken a szállításiügyi minisztériumban ismét kérényt iktatott be Nyárádszereda polgármestere, aki évek óta kéri a kisvárost érintő Marosvásárhely–Jászvásár autópálya első szakasza nyomvonalának megváltoztatását, most pedig a lehajtó helyét is módosíttatná.

Az előjáró a tervezett pályaszakasz 22. és 33. kilométere közötti szakasz módosítását szeretné elérni, hogy a nyomvonal mintegy négy kilométeres többlettávolsággal az eredetileg tervezett helyett kikerülje Nyárádszereda belterületét.

Indokai között egyrészt az szerepel, hogy a nyomvonal négy kilométeren érinti a belterületet, és ez nemcsak tucatnyi lakóház lebontását

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje
IDEJÉBEN
megújítani előfizetését!
Ha előfizet,
BIZTOSAN
kézhez kapja
FÉLÁRON!
Telefon:
0742-828-647

Átszervezik a neuropszichiátriai központokat

Öt év elteltével bizonytalanság övezi a központot, lévén, hogy egy tavalyi sürgősségi kormányrendelet értelmében 2021-ig létszámcsökkentéssel át kell szervezni az itt folyó tevékenységet.

4.

Szívek távoli mosolya

A 25. Marosvásárhelyi Nemzetközi Könyvvásáron a Nemzeti Színház protokolltermében a versolvasó nap alkalmából Gyéresi Júlia színművész, egyetemi oktató felolvassa november 16-án, szombaton 10 órától Ady Endre összes versét.

5.

Hosszabb program a lakosság-nyilvántartó hivatalnál

Annak érdekében, hogy a hétvégi államelnök-választáson bárki élhessen választói jogával, a Maros Megyei Lakosság-nyilvántartó Hivatal ügyfélfogadását is módosították, így szombaton és vasárnap is fogadják az ügyfeleket.

8.

Gligor Róbert László



OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szakületünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen keret típusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aftnális

Indul a bál

Benedek István

Noha az előzetes esélylatolgatásokból nem tűnt úgy, azért nem is igazán meglepetés, hogy első nekifutásra megkapta a bizalmat az új kormány. Amelynek nincs valós parlamenti háttere érdemi törvénykezdeményezésekhez, viszont most már van teljes hatásköre és felelőssége is, így bármiért kényelmesen el lehet verni rajta a port. Ebben hiba nem lesz az újdonsült ellenzék részéről, hiszen ők tudják a legjobban, mit hagytak hátra.

A kormányváltás körüli első nyilatkozatok szerint a komoly gondok az államkasszában vannak, ahol fúj a szél. Az újdonsült pénzügyér első nyilatkozata szerint az idei évre a volt kormány szerint felvállalt költségvetési hiánycélt valószínűleg nem lehet tartani, és ez egybevág a minisztériumon belüli más forrásokból kiszivárgott egyéb értesülésekkel is. A pénzügyről szóló hírek hitelességét az is alátámasztja, hogy tegnap újabb három államkötvény-kibocsátást indított el a pénzügy, viszont az korántsem biztos, hogy a lakosságtól így bevonható összegek elegendőek lesznek a lyukak beföldözéséhez. Lesz itt még kölcsönkérés jócskán bankoktól is, hogy az év végéig esedékes fizetnivalókat rendezni tudják. Úgy hírlik, a napokban a helyi önkormányzatok fejlesztési alapját meglehetősen feltöltötte a távozó kormány, ezek az év végéig elkölthető összegek még a következő hetekben visszaköszönnék a két elnökválasztási forduló között is, de inkább a jövőre esedékes újabb választások kampánykerekét fogják ezekből a pénzekből zsirozgatni.

(Folytatás a 3. oldalon)

NOVEMBER


6., szerda

A Nap kel
7 óra 10 perckor,
lenyugszik
17 óra 1 perckor.
Az év 310. napja,
hátravan 55 nap.

IDŐJÁRÁS

Elvétve zápor

Hőmérséklet:
max. 17°C
min. 9°C



Istenvértessel

Ma LÉNÁRD, holnap REZSŐ napja.

REZSŐ: az ismeretlen eredetű Réső családnévből a nyelvújítás során alakult a Rudolf név helyett, mára azonban önállósult.

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2019. november 5.

1 EUR	4,7540
1 USD	4,2742
100 HUF	1,4421
1 g ARANY	206,7789

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadjuk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 57-es iroda. Borbély Ernő, naponta 8-14 óra között, szombat – vasárnap zárva.

Tel. 0742-828-647

Megyei hírek

Jogi tanácsadás

Ma délután 4 órakor szerkesztőségünk marosvásárhelyi, Dózsa György utca 9. szám alatti székhelyén, a II. emeleti 57-es irodában jogi tanácsadást tart előfizetőinknek Molnár Loránd ügyvéd. Az érdeklődőket kérjük, hogy hozzák magukkal előfizetési szelvényüket és az ügyükkel kapcsolatos minden iratot.

Zsinagógán villámhárító?

Ma 17 órától a marosvásárhelyi Bolyai téri unitárius egyházközség Dersi János termében Dubb László a Mentor Könyvek Kiadónál megjelent Zsinagógán villámhárító? című novelláskötetét mutatják be. A szerzővel a könyvről, az életről, a humorról és a novellákban rejlő, néha groteszk esetekről a fordító, Sebestyén Mihály és a szerkesztő, Káli Király István beszélget.

Száz év Trianon árnyékában

Újra erdélyi turnén mutatja be újdonságait a veszprémi PéterPál Könyvkiadó. A népszerű Erdély – Székelyföld sorozat frissen megjelent albuma a Száz év Trianon árnyékában. Székely kálvária címmel kerül az olvasók elé. Ezt, valamint a Lélekkel látók című előző kötetet és a Trianon – száz év árnyékában című 2020-as falinaptárt ismeretik a szerzők, szerkesztők – Váradi Péter Pál és Löwey Lilla – a körúton. November 13-án a szászrégeni DIO Házban, 14-én a szovátai református parókián, 15-én a csík-szeredai megyei könyvtárban és 16-án a nagyváradi Lorántffy Zsuzsanna református egyházi központban zajlik az esemény. Minden helységben 17 órakor kezdődik a könyvbemutató.

Szüreti multság

Az Erdélyi Magyar Baloldal szervezésében november 22-én, pénteken szüreti multság lesz. Érdeklődni Marosvásárhelyen, a Dózsa György utca 9. szám alatti székhelyen (I. emelet, jobbra az első ajtó) naponta 9–11 óra között lehet, tel. 0744-928-299.

Újra Budapestre látogat a Maros Művészegyüttes

Budapesten a Nemzeti Színházban november 9-én este 7 órától a Tündöklő Jeromos című drámai előadást viszik színpadra. A Spectrum Színház és a Maros Művészegyüttes közös produkcióban sajátos erdélyi hangvételben jeleníti meg Tamási Áron szellemiségét. Ezt követően az együttes az MTVA stúdiójában a Szép Palkó mesejátékából ad elő egy részletet, amely a Fölszállott a páva televíziós tehetségkutató verseny promóciós anyagául fog szolgálni.

Tolvajokat fogtak el

A Maros Megyei Rendőr-felügyelőség munkatársai október 31-én 24 órára őrizetbe vettek két személyt lakásokból való lopás gyanújával. Utólag a bíróság 30 napos előzetes letartóztatást rendelt el. A nyomozás során kiderült, hogy a két – 45, illetve 30 éves – marosvásárhelyi férfi augusztus és október között hét lakásba tört be Maros és Máramaros megyében. Azzal is gyanúsítják őket, hogy Bákóban is betörték egy lakásba, Hargita megyében fogták el őket. A nyomozás – amelyben a Hargita, Máramaros, Bákó, Szeben és Beszterce-Naszód megyei rendőrök vesznek részt – folytatódik.

Hírszerkesztő: Mózes Edith

Újabb kerékpáros felvonulás

Az infrastruktúra kialakítását követelik

A Pro Biciclo Urbo egyesület folytatja figyelemfelkeltő eseménysorozatát, amellyel szeretné ráirányítani a helyi hatóságok figyelmét a kerékpáros közlekedés hiányosságaira Marosvásárhelyen. A második felvonulás november 14-én, csütörtökön 18 órától lesz. Amint az egyesület képviselői korábban meghirdették, minden alkalommal más-más útvonalon lesz a felvonulás.

Az akcióval felhívják a figyelmet többek között arra, hogy Marosvásárhelyen nincs megfelelő kerékpáros infrastruktúra (kerékpársávok, utak stb.). Kéri a járművezetőket, hogy tisztel-

jék a bringásokat, hiszen ők is ugyanúgy a forgalom résztvevői, mint az autósok. Hangsúlyozzák, hogy a kerékpáros közlekedés alternatív közlekedési mód, amely csökkentheti a légszennyezést, az autós forgalmat, hiszen az alternatív közlekedés a zöldövezetekkel együtt hozzájárulhat egy élhetőbb város kialakításához.

Felhívják a résztvevők figyelmét továbbá arra is, hogy az események során az előre megszabott útvonalon haladjanak, betartva a közlekedési szabályokat (elsőbbségadási szabályok, jelzőlámpák, irányváltoztatás stb.) és ennek megfelelően minden résztvevő kerékpárja a szabályoknak megfelelően kell legyen felszerelve: fékek,

lámpák, macskaszemek, csengő stb. Kerékpározás közben tilos a mobiltelefon bármilyen célú használata. A felvonuláson 14 éven felüliek vehetnek részt. A Pro Biciclo Urbo egyesület tagjai sárga láthatósági mellényt viselnek majd.

A résztvevők a Tudor negyedbeli Jysk parkolóból indulnak 18 órakor, és a következő útvonalon haladnak: Arató utca, Predeal utca, Năvodari utca, Moldovei utca, 1918. December 1. út, Győzelem tér, Rózsák tere (megerülük a főteret), Călărașilor utca, Aurel Filimon utca.

A térkép letölthető a <https://www.bikemap.net/en/r/5409855/> internetes elérhetőségen.

Az én kreatív világom – gyermekkonferencia

Tehetségüket megmutatni kívánó gyermekek lépnek színpadra november 9-én, szombaton a 15 és 18 óra között zajló *Az én kreatív világom* című rendezvényen a Maros Művészegyüttes kövesdombi székhelyén.

A gyermekkonferencián 108 előadó mutatkozik meg az

alábbi négy kategóriában: színházi és bábjeleket, motívációs kiselőadás, ének és vers, tánc. A rendezvényen *Kis vállalkozók vására* címmel gyermekek alkotásaiból nyílik kiállítás és vásár, ugyanakkor tombola is lesz értékes nyereményekkel. Szervező: Csíki Andrea pszichológus.

Közlemény

Felvilágosításra van szüksége munkaügyi vagy szociális problémákkal kapcsolatosan?

Csép Éva Andrea, az RMDSZ Maros megyei parlamenti képviselője, a munka- és szociális ügyek szakbizottságának titkára fogadóórán válaszolja meg kérdéseit, valamint nyújt eligazítást.

A fogadóóra előzetes bejelentkezés szükséges a 0725-109-757-es telefonszámon vagy személyesen a Győzelem tér 1. szám alatti 88-as irodában hétköznaponként 9–13 óra között.

Az Erdély TV szerdai műsorában: menedékház-építés Maros megyében

Kovács Zoltán Róbert, a Maros Megyei Hegyimentő Szolgálat vezetője az Erdély TV Ügy-félóra című műsorának vendége szerdán (ma) 17.50-tól.

A műsorvezető, Hamar Mátyás Ruben a megyeszintű menedékház-építésről kérdezi a szolgálat vezetőjét.

RENDEZVÉNYEK

Hogyan őrizzük meg egészségünket?

A Női Akadémia meghívására dr. Nagy Tamás orvos, egészségügyi közgazdász, a Magyar Táplálkozástudományi Társaság és a Magyar Elhízástudományi Társaság tagja *Hogyan őrizzük meg egészségünket?* címmel tart előadást november 7-én, csütörtökön 17.30-kor a marosvásárhelyi Bernády Házban. Dr. Nagy Tamás értekezésére a svéd Zinzino Nordic AB vállalat által létrehozott nemzetközi egészségprogram előadás-sorozata keretében kerül sor. A részvétel díjmentes, a szervezők további rendezvények létrehozására adományt elfogadnak.

XI. demográfiai, egészség- és szociálpolitikai konferencia

November 8-án, pénteken 10–16 óra között Marosvásárhelyen, a Keresztelő Szent János-templomban tartják a XI. demográfiai, egészség- és szociálpolitikai konferenciát. Megmaradni és mégis élni alcímmel. Szervezők: az Erdélyi Múzeum-Egyesület Orvos- és Gyógyteremtéstudományi Szakosztálya, a marosvásárhelyi Keresztelő Szent János-plébánia, a maroszentgyörgyi római katolikus plébánia, a Maroszentgyörgyi Polgármesteri Hivatal, a Diczfalussy Alapítvány, az MCSNTT Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat, a Békés Megyei Kormányhivatal, az EMMI. Az előadások után tanúságtétel hangzik el a maroszentgyörgyi nagycsaládosok részéről.

A marosvécsi kastély kapunyitási évfordulója

A Kemény család 2014. szeptember 30-án kapta vissza a marosvécsi várkastélyt, amelynek az év november 8-án tartották a nyitónapját. November 9-én, szombaton délelőtt 10 órától a kastély kapunyitásának 5. évfordulóját ünneplik. Az ünnepségen egész napos, színes kulturális programokkal – koncertek, néptánc, könyvbemutatók, kiállítások, kerekasztal-beszélgetések, gyermekprogramok,

bazár, lovas bemutató, favágóverseny, kézművessátrak, étel- és italsátrak, kastélytúrák – várják a közönséget, az épület elmúlt öt évét is bemutatják. Házigazda: Nagy Kemény Géza és Tóth Andrea.

Tündöklő Jeromos a Maros Művészegyüttesnél

A Tündöklő Jeromos című előadást tekintheti meg a nagydíjazott november 6-án, ma 19 órától a Maros Művészegyüttes kövesdombi székházában. A produkció a Maros Művészegyüttes és a Spectrum Színház közös munkája, rendező: Török Viola. Jegyeket elővételben hétköznapokon 16 és 19 óra között lehet vásárolni a művészegyüttes jegypénztárában 16–19 óra között, a Spectrum Színház jegypénztárában 9–12 óra között, jegyfoglalás a 0757-059-594 telefonszámon.

Kiss Levente albumbemutatója

A marosvásárhelyi szobrászművész idén nyáron töltötte 75. életévét. A kerek évforduló alkalmából, eddigi munkássága számos fontos alkotását megjelenítve, átfogó, szép album látott napvilágot az F&F International Kiadó gondozásában. A kötetet Nagy Miklós Kund művészeti író szerkesztette, a reprodukciókat Bálint Zsigmond fotóművész készítette. Műszaki szerkesztő Donáth Nagy György. A könyv bemutatójára ma 17 órakor kerül sor a Bernády Házban. Ugyanott a művész kinetikus szobraiból, bronzplakettjeiből nyílik kiállítás.

Tiberius kamarazene-fesztivál

November 10-én kezdődik és 17-éig tart a marosvásárhelyi Kultúrpalotában a 14. Tiberius kamarazene-fesztivál. A klasszikus zene kedvelői világszínvonalú hazai és külföldi művészek játékát hallgathatják. A fesztiválra Magyarországról, Németországból, Hollandiából, Svédországból, Kanadából és az Egyesült Államokból is érkeznek előadók és együttesek. A koncertek este 7 órakor kezdődnek, a belépés díjmentes. A Tiberius vonósnégyes szervezte esemény támogatója a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal, partner a Maros Megyei Tanács.



Letette a hivatali esküt az új kormány

Letette a hivatali esküt hétfőn a Ludovic Orban vezette új kormány, amelyben a PNL politikusi és független szakértők vesznek részt.

Az Orban-kabinet hivatalba lépése csaknem hároméves „kártékony” szociáldemokrata (PSD) kormányzásnak vet véget – mondta a beiktatási ünnepség végén Klaus Iohannis államfő. A közlegő elnökválasztáson második mandátumra pályázó elnök szerint a PNL-kormány beiktatásával Románia esélyt kapott az „újéjépitésre”.

Iohannis szerint legitím és bölcs döntést hoztak a parlament azon tagjai, akik bizalmat szavaztak a mandátumok alig 20 százalékaival rendelkező PNL kisebbségi kormányának. Úgy vélekedett: a román választók a májusi európai parlamenti választáson és népszavazáson világossá tették, hogy „elegendő van a PSD-ből”, egy igazságos Romániát és a korrupció elleni harc folytatását akarják. Iohannis szerint a parlament ezzel a politikai jelzéssel összhangban váltotta le a Dăncilă-kormányt és szavazott bizalmat az Orban-kabinetnek.

Az elnök szerint az általa és az eddigi ellenzék által folytatott politikai háború egy fontos „szakaszgyőzelemről” van szó, de a PNL-kormány fontos feladatai lesznek az elnökválasztás és a jövő évi önkormányzati, illetve – esetleg előre hozott – parlamenti választások „logisztikai és politikai” előkészítésében.

Ludovic Orban miniszterelnök valószínűleg csodának nevezte annak a hét különböző politikai erőnek az összefogását, amely lehetővé tette a PSD-kormány leváltását és az általa vezetett kabinet beiktatását. Orban arról biztosította az – eddigi PSD-kormányokkal éles konfliktusban álló – államfőt, hogy Románia kormánya ezentúl partnere lesz az ország fejlődését célzó projektjei megvalósításában.

Iohannis a beiktatási szertartás után el-

kísérte az Orban-kabinetet a kormánypalotába, ahol – egy közös fotó és egy rövid, biztató nyilatkozat erejéig – az új kormány első informális ülésén is részt vett, ezzel is jelezve, hogy ő is „sajátjának” tekinti volt pártja, a PNL kormányt.

Az RMDSZ nem számít csodákra, de tiszteletet vár Ludovic Orban kormányától

Az RMDSZ nem vár csodákra, de felelős kormányzásra számít, és elvárja a magyar közösség iránti tiszteletet a Ludovic Orban vezette új kormány részéről.

Erről Kelemen Hunor, az RMDSZ elnöke beszélt hétfőn a parlamentben, amikor a Nemzeti Liberális Pártot (PNL) vezető Orban és az általa javasolt kormány bizalmi szavazásra járult a törvényhozás elé.

„Ha tisztelni fogják a romániai magyar közösséget, megkapják a mi tiszteletünket és támogatásunkat is” – szögezte le Kelemen Hunor.

Az RMDSZ elnöke ugyanakkor emlékeztette Orbant, hogy egy alig egy éves (a jövő év végén esedékes parlamenti választásokig tartó) mandátummal rendelkező kormányt vezet, és az ő felelőssége, hogy kompromittálja-e a hosszú távú jobbközép kormányzás esélyét.

„Bármilyen hiba, bármilyen arrogancia, bármilyen szakértelemhiány, bármilyen túlkapás és a megfontoltság hiánya kompromittálni fogja annak az esélyét, hogy a parlamenti választások után is folytassák a kormányzást. Romániának szüksége van a parlamenti választások után is egy jobbközép kormányra. Hogy lesz-e vagy sem, az önön múlik, ennek felelőssége az ön vállát terheli” – mutatótt rá az RMDSZ elnöke.

„Amit viszont elvárunk, az a felelősségteljes kormányzás minden állampolgár felé, tisztelet minden közösség felé. Elvárjuk a közügyek tisztességes és átlátható rendezését, valamint a költségve-

tés kiigazítását és a jövő évi büdzsé megalkotását” – tette hozzá.

A PNL-vel a múlt héten kötött parlamenti együttműködési megállapodásra utalva Kelemen Hunor kifejtette: az RMDSZ elvárja, hogy az új kormány a GDP 6 százalékát az oktatásra fordítsa, hogy biztosítsa a közberuházásokhoz szükséges forrásokat a helyi közösségek és a nagy infrastruktúra-fejlesztések szükségleteinek tiszteletben tartásával, és kérje 2 milliárd euró uniós támogatás átcsoportosítását a nagy infrastruktúra-programból a regionális operatív programba.

Az RMDSZ ígéretéhez híven támogatja a PNL-kormány beiktatását, de kétszen áll arra is, hogy bizalmatlansági indítvánnyal megbüntesse, ha szükség lesz rá – zárta parlamenti beszédét az RMDSZ elnöke.

Válaszában Ludovic Orban arról biztosította a magyar szövetséget, hogy kormánya tiszteletet fog tanúsítani a nemzeti kisebbségek iránt, amelyek – nézete szerint – gazdagabbá teszik Romániát.

Orbán Viktor: az új román kormánnyal a kölcsönös tisztelet alapján, konstruktívan készülünk együttműködni

Orbán Viktor miniszterelnök levélben gratulált Ludovic Orbannak, a jobbközép Nemzeti Liberális Párt elnökének Románia miniszterelnökévé választásához – tájékoztatta az MTI-t Havasi Bertalan, a kormányfő sajtófőnöke kedd reggel.

„Biztosíthatom, hogy Magyarország Románia új kormányával is kölcsönös tiszteleten alapuló, a két nemzet érdekeit szolgáló együttműködésre készül” – írta Orbán Viktor.

Kifejtette: bízik abban, hogy konstruktív szellemben dolgozhatnak tovább a magyar–román kapcsolatok elmélyítése és egy sikeres, az erős nemzetekre épülő Európai Unió érdekében. (MTI)

A törvénytelen erdőirtások és az erdészek elleni erőszak miatt tüntettek környezetvédők

Több ezer tüntető vonult utcára vasárnap Bukarestben és az ország más nagyvárosaiban környezetvédő szervezetek felhívására, hogy a törvénytelen erdőirtások és az erdészek elleni egyre gyakoribb erőszak miatt tiltakozzon.

A Greenpeace Románia, a DeClic és az Agent Green által meghirdetett bukaresti megmozduláson a résztvevők „Mindenki az utcára az erdők védelmében!”, „Elég a famaffiából!”, „Ez a mi erdőnk, nem a ti árutok!” feliratú táblákat emeltek a maszba, és a szaktárca épülete előtt a SUMAL betűszóval emlegetett, az erdőkitermelést és faszállítmányokat monitorozó rendszer korszerűsítését követelték.

„Évente 20 millió köbméter fa tűnik el Románia erdeiből, ez több, mint az a 18 millió köbméter, amennyit törvényesen termelnek ki. Ez hallatlan 2020-ban egy európai uniós országban” – idézte a

Mediafax hírügynökség Valentin Sălăgeanu, a Greenpeace romániai ügyvezető igazgatóját.

A környezetvédő szervezet vezetője elmondta: 2015 óta megalakult az erdőorség, beüzemelték az erdőradart, létezik már törvényes keret az illegálisan kitermelt fuvarozóinak büntetésére, de a bukaresti kormány szerint nem tesz semmit a rendszerszintű problémák kezelése érdekében, és a környezetvédők már 40 pert indítottak a román állam ellen a védett erdők szándékos letarolása miatt.

A környezetvédőknek azért sikerült vasárnap több ezer tüntetőt mozgósítani az erdők védelmében, mert ország-szerte közfelháborodást okoztak a fatolvajok által elkövetett erőszakos cselekmények, amelyeknek az utóbbi években már hat erdész esett áldozatul.

Két héttel ezelőtt Máramaros megyében halt meg – egyelőre tisztázatlan kö-

rülmények között – egy saját fegyverével meglőtt erdész, aki fatolvajok nyomába eredt az erdőben. Szeptember közepén a moldvai Pascani közelében baltával ütöttek agyon, néhány nappal később pedig Torda közelében vertek meg és fenyegettek meg halálosan egy erdészt a tetten ért fatolvajok.

Szeptember végén ezért az erdész-szakszervezet tagjai vonultak öt koporsóval és az erőszak áldozatává vált társaik nevét viselő keresztekkel a parlament elé, az erdészek jogköreinek bővítését, önvédelmi felszerelésük javítását követelve. A szakszervezet szerint 2017-től mostanig a fatolvajok 90-szer támadták meg a szolgálatot teljesítő erdészeket, akik 40 esetben kórházi kezelésre szorultak. Az utóbbi években több száz erdész szembesült halálos fenyegetéssel, hatan pedig életükkel fizettek, amikor illegális faszállítmányokat próbáltak megállítani. (MTI)

Ország – világ

Siegfried Muresant jelölhetik európai biztosnak

Siegfried Muresan európai parlamenti (EP-) képviselő, az Európai Néppárt EP-frakciójának alelnökét jelölheti az új kormány az Európai Bizottságba – köztölték kedden a kormánypárttól származó értesülésekre hivatkozva romániai hírforrások. Az új kormány hivatalba lépésével elhárult az akadálya annak, hogy Bukarest új biztosjelöltet javasoljon. A parlament által egy hónapja megbuktatott korábbi szociáldemokrata Dăncilă-kormány biztosjelöltjeinek legítimitását ugyanis Klaus Iohannis államfő eddig megkérdőjelezte. Muresan jelöléséről sajtóértesülések szerint egyetértés van a miniszterelnök és az államfő között. (MTI)

Több mint 3 milliárd euró az Erasmus+ programra

Jövőre az Európai Unió több mint 3 milliárd eurót fektet be az Erasmus+ programba – jelentette be Navracsics Tibor, az Európai Bizottság oktatásért, kultúráért, ifjúságpolitikáért és sportügyért felelős biztosa Brüsszelben, miután Európai Bizottság kedden közzétette az Erasmus+ programra vonatkozó 2020-as pályázati felhívását. A biztos szerint az Erasmus+ költségvetésének növelése kibővíti az európai fiatalok lehetőségeit arra, hogy külföldön tanuljanak vagy szakképzésben vehessenek részt, és egyben lehetővé teszi számukra az európai identitás megismerését és kialakítását. Ezenkívül a beruházás segíti az „Európai egyetemek” kezdeményezés előremozdítását, amely az európai felsőoktatási intézmények szövetségét hivatott erősíteni az úgynevezett európai oktatási térség kialakítása érdekében. Az oktatás, a képzés, az ifjúság és a sport területén tevékenykedő bármely állami vagy magánszervezet pályázhat finanszírozásra a felhívás alapján. Ezen túlmenően jelentkezhetnek olyan ifjúsági csoportok, amelyek aktívan részt vesznek az ifjúsági munkában, de hivatalosan nem ifjúsági szervezetként vannak regisztrálva. A bizottság a pályázati felhívással együtt közzétette az Erasmus+ program útmutatóját az EU összes hivatalos nyelvén. A program költségvetése 12 százalékkal emelkedett a 2019-es évihez képest. (MTI)

Barnier nehéz tárgyalásokra számít

Az Európai Unió és Nagy-Britannia kereskedelmi kapcsolatairól szóló tárgyalások nehezek és aprólékosnak ígérkeznek, mivel az unió nem fogja engedni, hogy London tisztességtelen versenyelőnyt szerezzen – jelentette ki az Európai Bizottság Brexit-ügyi főtárgyalója Lisszabonban kedden. Michel Barnier a kilencedik alkalommal rendezett négy napos Web Summit nemzetközi technológiai konferencián a brit kilépés utáni Európa jövőjéről elmondott beszédében arra emlékeztetett, hogy az unió és brit tárgyalók által elért, majd pedig a tagországok vezetői által október végén elfogadott megállapodás ambiciózus szabadkereskedelmi egyezményt vázol fel a jövőre nézve, zérókulcsos vámokkal és kvóták nélkül, egyenlő versenyfeltételekkel. Amennyiben a brit parlament is ratifikálja a megállapodást, az még messze nem jelenti a folyamat végét. Az uniónak teljesen új viszonyt és együttműködést kell kialakítania Londonnal. Az erre fordítható idő ugyanakkor nagyon rövid – figyelmeztetett Michel Barnier. (MTI)

Indul a bál

(Folytatás az 1. oldalról)

A helyzetről a figyelmet olcsó színjátékkal igyekeznek elterelni, a szocdemek disszidenseiből alakult pártocsksa szánalmasan átlátszó előadásában. Ott ugye a csikos zubbonyos bajuszbaró előtti doktorfőnök kijelentette, hogy az új kormánynak nem szabad bizalmat szavazni. Amde a kollégák látványosan páfördultak, azóta pedig azt játsszák, hogy egyesek kizárják a pártból ketteseket, kettesek meg egyesek lemondását követelik. Talán a végre marad még valaki, aki leoltja a villanyt a pártházban, mert ha a szóke ciklonjuk nem nyer novemberben, akkor ez a társaság már a régi szocdem pártház előtt fog ismét tagkönyvért sorakozni, egy ott várható nagy-takarítás során. Az ő és régi cimboráik érdekeit is az szolgálta leginkább, hogy a volt kormánypártnak segítsenek kilépni a felelősség alól az utóbbi három év dicőséges kormányzása után. Egy év kényelmes ellenzékeskedés után jövőre megint arról fognak győzködni, hogy szavazzunk csak rájuk, mert a vízvezetékbe is pénzt fognak ám fakasztani. És ennek az árát mindig az utánuk jövő balekok törlesztik.

Ülésezett a Külhoni Magyar Oktatási Tanács

Ismét összeült a Külhoni Magyar Oktatási Tanács (KMOT) kedden Budapesten, a testület ülésén többek között a külhoni magyar köz- és felsőoktatás helyzete, a magyar állam támogatásainak hasznosulása szerepelt.

Az Emberi Erőforrások Minisztériumának MTI-hez eljuttatott közleménye szerint a tanácskozáson a KMOT által működtetett három bizottság képviselői beszámoltak a külhoni szervezetek idei munkájáról, az általuk szervezett programokról, a külhoni magyar nyelvű köz-

és felsőoktatás helyzetéről, változásairól, a magyar állam támogatásainak hasznosulásáról, a pályázatokkal kapcsolatos tapasztalatokról.

Az ülés résztvevői köszönetüket fejezték ki a magyar kormány által nyújtott sokrétű támogatásért, egyebek mellett a tanulói, hallgatói és oktatói ösztöndíj-kért, a pedagógusszervezetek működte-tésének, a továbbképzéseknek a támogatásáért, a magyar nyelvű tankönyvek biztosításán keresztül nyújtott segítségért. A tanácskozáson Kásler Miklós, az emberi erőforrások minisztere elis-

merő oklevelet adott át Lászlófy Pál Istvánnak, a Külhoni Magyar Oktatási Tanács elnökének a romániai magyar oktatás terén kifejtett több évtizedes példaeértékű munkája elismeréseként. A 2013 óta működő KMOT-ot a kormány annak érdekében hozta létre, hogy a külhoni magyar tannyelvű nevelés-oktatás területén elősegítse a határon túli magyarság anyanyelvű iskolahálózatának és intézményrendszerének építését, megerősítését és megtartását az egyetemes magyar oktatási rendszerben, az egységes Kárpát-medencei oktatási térben. (MTI)

Kérik a nyomvonal-változtatást

(Folytatás az 1. oldalról)

eredményezné a település szentannai övezetében, hanem értékes mezőgazdasági területek elvesztését is, valamint a Kis-Nyárad jelenlegi medrének elterelését vagy lefedését, továbbá károsítaná a városrendezési tervben ipari zónaként, pihenőhelyként és lakóterületként megjelölt területeket, ami elfogadhatatlan számukra, mert a város szeretné megőrizni a belterületek épségét. Azt is indokként hozza fel, hogy az egész autópálya Marosvásárhely és Jászvásár között csupán két település belterületét érintené, ez pedig Nyárádszereda és szomszédja, Székelybere község.

Régi térkép okozza a bosszúságokat

Az autópálya tervezett nyomvonala a Vécse-csatorna mellett haladna fel a Nyárádmentén, majd Demeterfalvát elhagyva Nyárádszeredán átvágná és a Kis-Nyárad völ-

gyében haladna, Székelybere, Nyárádmagyarós, Sóvárád, Szováta érintésével érne át Hargita megyébe, ahol Gyergyóditróig vezetne az autópálya első szakasza.

Nyárádszereda azt szeretné elérni, hogy az atópálya nyomvonala a belterületből kikerüljön a külterületek övezetébe. Az általa javasolt nyomvonal kikerülne a város szentannai részét, és a dombokon át, Rigomány fölött érne Székelybere községbe. Ugyanakkor a város 2012 óta kérvényezi egy leszállópályát megépítését Nyárádszeredánál, amely a Kis-Küküllő vidéke, a Bekecsalja, Felső-Nyárad mente és a Felső-Maros mente számára is elérhetővé tenné az autópályát. A javaslat annyiban került meghallgatásra, hogy néhány éve a megkérdezők nélkül a tervezők „találomra” megjelölték egy „jövőbeli lehajtó” helyét Demeterfalva felső felénél, amely Nyárádszereda alsó végénél haladna el, és Székelytompá köze-

lében érne el a 135. megyei utat. A polgármester szerint ez a helyszín azért sem megfelelő, mert a város érintett, délnyugati része időközben lakóövezetté vált. Ezért két éve azt kéri, hogy a lehajtót 1,6 kilométerrel lennebb, Szereda és Nyárádgálfalva között építsék meg, így azt Székelytompá mellett lehetne elérni a 135-ös és a 135A megyei utakról.

Tóth Sándor úgy véli, most az ideje a változtatni a terven, mert amikor a munkagépek megjelennek, már késő lesz. Szerinte azért is szükséges megváltoztatni a nyomvonalat és a lehajtó helyét, mert a tervező nem a legújabb, hanem egy közel negyvenéves térkép és légi felvétel alapján dolgozott, nem ismerve a helyszíni valóságot, illetve a bekövetkezett változásokat. Azt is elmondta: ha ezeket nem tudják elérni, akkor az autópálya számukra semmi hasznot nem hoz, csak kárt okoz, ezt pedig nem tudják elfo-

gadni, s ebben az esetben teljes ellenzői lesznek a tervnek.

Aggodalomra azonban még nincs ok – tette hozzá a polgármester. Egyelőre csak a tervek szintjén beszélhetünk az autópályáról, egyhamar nem fognak még munkagépek dolgozni itt. Ugyanis 2012 óta a szállításiügyi minisztérium már a negyedik előtanulmányt készített, így még azt sem tudni, hogy az mikor válik majd véglegessé. Csak azután kerülhet sor a műszaki tervek megrendelésére, s elkészítésük sem lesz rövid kifutású, úgy ahogy a kivitelező kiválasztására kiírt közbeszerzési eljárás sem.

Sok haszon nem lesz benne

A másik igencsak érintett község a szomszédos Székelybere lenne, hiszen a terv szerint a nyomvonal Szeredát elhagyva átszelné Seprődöt, majd Bere mellett vonulna el. Valójában azonban Berében a lakóházak és az erdő borította domb kö-

zött alig néhány méter távolság van, tehát itt vagy lehetetlen pályát építeni, vagy a lakóházakat kellene lebontani a 135-ös megyei út mentén.

Benedekfi Csaba polgármester szerint itt „lábakon álló” szakasz haladna el a házak mellett, esetleg az erdő szélét kellene ledózerolni, így megmenekülnének az ingatlanok. Ennél valamivel jobb lenne a módosított nyomvonal, amely Seprőd és Nyárádszentimre között elhaladva legalább lakott területet nem érintene, bár az előjáró nem látja még ennek kivitelezhetőségét a domborzat miatt. A községnek semmi haszna nem lenne a pályából, hiszen amelyik településen átmegy, ott zaj- és környezetszennyezés lesz az eredmény.

Legjobb esetben a községbeliek Szeredában fel tudnának hajtani a pályára, és el kell ismerni, az autópálya hasznára volna a térségnek, lendítene a vidék gazdaságán – mondta el az előjáró.

2021-ig átszervezik a neuropszichiátriai központokat

Az uniós színvonalú sem kivétel

Mezey Sarolta

Miután felszámolták a nagy létszámú árvaházakat, a marosludasi intézménynek otthont adó épület éveken át üresen állt, mindaddig, amíg a Maros Megyei Szociális Ellátási és Gyermekvédelmi Igazgatóság dr. Schmidt Loránd igazgatósága idején uniós finanszírozással fel nem újította, és 2014 nyaráról létre nem hozták a Neuropszichiátriai Rehabilitációs Központot. Jelenleg 108 neuropszichiátriai fogyatékkal élő személyt ápolnak itt. Öt év elteltével bizonytalanság övezi a központot, lévén, hogy egy tavalyi sürgősségi kormányrendelet értelmében 2021-ig létszámcsökkentéssel át kell szervezni az itt folyó tevékenységet. Ugyanebben a helyzetben van a marosvécsi, a mikházi, a holtmarosi, a szászrégeni és a sárpataki hasonló profilú intézmény. A marosludasi központban Baghiu Ovidiu, az intézmény vezetője fogadott.

Mentalitásváltás – nyitottabb intézmény

Évekkel ezelőtt gondot jelentett bejutni a gyermekelhelyezési központba, amit köznyelven árvaháznak neveztek, külön engedélyre volt szükség, ha az intézmény vezetőjével szeretnénk volna beszélgetni az intézetről, a gondozottakról. Most változás történt, nyitott volt a kapu, a gondozottak az udvaron tevékenykedtek, egyesek felügyelet mellett rendezték a virágágyásokat, takarították el a faleveleket, hordták a nyesedéket, hiszen a munkaterápia jól bevált módszer. A gondozottak sorra köszöntek, többen kezet adtak, vagy ösztönösen meg is öleltek. Az intézmény vezetője megerősítette, sok minden változott, nemcsak európai színvonalú infrastruktúrával rendelkeznek, hanem a betegekhez való viszonyulás, az ellátás minősége is a lehető legjobb.

– *Kiknek ad otthont a marosludasi neuropszichiátriai központ?* – kérdeztük Baghiu Ovidiu igazgatót.

– A központ száznegyven 18 és 92 év közötti pszichiátriai betegnek ad otthont. Súlyos szellemi fogyatékkal élő fiataloknak, akik szkizofréniával, oligofréniával, autizmussal, epilepsziával küszködnek, akik nehezen vagy egyáltalán nem beszélnek, akiknek mozgáskoordinációs



Fotó: Nagy Tibor

problémáik is vannak. Nagyon súlyos betegek, szakemberek segítségére szorulnak, önmaguk ellátására képtelenek. A 108 beutalt egyharmada, azaz 38-an idős betegek. Többségük Alzheimerben, demenciában, szkizofréniában szenved. Sokan ágyhoz kötöttek, állandó gondozásra szorulnak. Alkalmazottaink száma 77, ebbe beletartozik az orvosi, egészségügyi személyzet, az ápolók, a pszichológusok, terapeuták, ergoterápiás oktatók, nevelők, gyógyszerészek és gyógyszerészasszisztensek, szociális munkások, karbantartók és a kiegészítő személyzet – tájékoztatott az igazgató, majd Muncaciu Zsóka pszichológus kíséretében végigvezetett az intézeten.

Láthattuk a szépen berendezett tanácstermet, a közösségi termet, a vendégek fogadására alkalmas helyiséget, a kezelőket, a kinezioterápiás rehabilitációs termet. Aztán végigmentünk az udvaron, amit rendeztek, s ami nem volt része az uniós projektnek. Így az intézmény vezetőségére hárult a feladat, hogy zöldövezetet alakítsanak ki, gyümölcsfákat ültessen, filagóriát létesítsen, mindezt igényesen, szépen, hogy kellemes környezetben éljenek az otthon lakói. Az igazgató fontosnak tartotta a műfüves pályát is, hogy a sportolásra, egyéb foglalkozásra is lehetőséget teremtsenek.

Mindezt támogatók, többnyire helyi vállalkozók segítségével valósították meg.

Egyéni történetek

Alkalmunk volt megismerkedni *Roșca Adrian Levente* főasszisztenssel, aki a kezelőbe és az elkülönítőbe kalauzolt, s aki arról is szólt, hogy mennyire fontos a betegeknek a személyes kapcsolat, a kötődés, hogy ne érezzék cserbenhagyottnak magukat. Az agresszivitásra hajlamos betegek is megnyugszanak, ha az ápolójukkal pár percet tölthetnek az elkülönítő csendjében. Aztán bemutatkozott a 60 éves N. László és a 30 éves I. Zsolt Árpád, akik igényelték a beszélgetést, hogy kimondják magukból a problémáikat, elmeséljék életük történetét, hogyan vezetett útjuk a központba.

Megható találkozásunk volt K. Évával, aki Segesvár mellől került az intézetbe. Ő is betegsége, rokantsága, válása történetét mesélte el, hogyan lett a családban agresszió áldozata. Az ápolók mondták el, hogy került kerekesszékbe, és hogy kísérlet meg kétségbeesésében két ízben is öngyilkosságot. A központból készült bemutatkozó kisfilmben is szerepet kap, hiszen, tanítónő lévén, románul, magyarul helyesen beszél, verset szaval, nem is akárhogy.

A megható történetek, kilátástá-

lan sorsok mögött mégis valamiféle reménység dereng, a felismerés, hogy olyan emberek ők, mint a többi, csak egy kicsit érzékenyebbek, sérülékenyebbek, s sokkal jobban vágnak a szeretetre, mint bárki más. Mindenik történetben ott van az üzenet: bárkivel megeshet, bárki megsérülhet, és segítségre szorulhat.

Az átalakítás terhe

Baghiu Ovidiu igazgató a pozitívumok, a vezetőség igyekezetének köszönhető minőségi ellátás mellett az intézmény bizonytalanságát előidéző jogszabályra hívta fel a figyelmet. A tavalyi megjelent 69-es sürgősségi kormányrendelet 51-es cikkelye kimondja, hogy a felnőtt fogyatékos személyeket ápoló központok beutaltjainak száma nem haladhatja meg az 50-et. Ez nagyon kedvezőtlenül érinti a marosludasi központot, annál is inkább, mivel egy teljesen új, felújított, uniós normák szerint létesített és működő intézményről van szó. Ha ezt a kormányrendeletet 2021-től életbe kell ültetniük, akkor a gondozottak felét el kellene küldeni. Következésképpen az alkalmazottak számát is felére kellene csökkenteni. Egy szóval szét kellene rombolni, amiért eddig harcoltak, amit lépésről lépésre felépítettek, arról nem is beszélve, hogy hová küldenék el a sok

beteget, akiket eddig a legjobb körülmények között ápoltak.

Arra a kérdésünkre, hogy mi következik, a Maros Megyei Szociális Ellátási és Gyermekvédelmi Igazgatóság felnőtt személyekért felelős aligazgatója, *Căliman Crina* elmondta, hogy a sürgősségi kormányrendeletet követően megjelent a metodológia, amelynek értelmében minden hasonló helyzetben lévő, azaz 50-nél nagyobb létszámú központot át kell szervezni. A hátrányos helyzetű személyek ügyeiért felelős országos hatóság által kibocsátott átszervezési metodológia értelmében első lépésként az adott központ összeállítja az átszervezési tervet, amit a megyei gyermekvédelmi igazgatóság látta meg, s felküld az országos hatósághoz. Mihelyt ezt a tervet az országos hatóság is jóváhagyja, megkezdődik az átszervezés, aminek valamennyi ellátott személyre szabott igényét figyelembe kell venni. Ötvenen maradhatnak a központban, a többieknek a sajátos igényeknek megfelelően lakás típusú védett otthonokat alakítanak ki, vagy ha erre van lehetőség, az ellátott visszatér a családjához.

– Románia ezelőtt tíz évvel vállalt kötelezettségének tesz eleget, amikor a nagy neuropszichiátriai központokat felszámolja. Mostanra elkészült a megyében található hat központ átalakítási terve, amit benyújtottunk a bukaresti országos hatósághoz. A marosludasi korszerű központ uniós alapokból épült, és megfelel a követelményeknek, azonban az öt évre szóló kötelezettség, miszerint ezalatt nem változik a rendeltetése, lejárt, így ez is átalakítás előtt áll. A nagy létszámú központok helyett védett lakóotthonokat kell létesítenünk – vagy újakat kell építenünk, vagy meglévő épületeket kell átalakítanunk. Ehhez azonban pénz, valószínűleg uniós forrásokot kell találnunk. Marosludason az önkormányzat pozitívan állt a kérdéshez, találtak egy helyiséget a védett otthon számára. A marosgezei volt általános iskola épületét ajánlották fel a célra. Az épületnek azonban meg kell változtatni a rendeltetését, ami most van folyamatban. Ez az átalakítás mindenkit nyugtalanít, a gondozottakat és az alkalmazottakat egyaránt. Ilyen körülmények között nagyon felelősen kell kezelni a fogyatékkal élő személyek ügyét, akárcsak az alkalmazottakét, akik a leépítéstől tartanak. Azonban ígérni ebben esetben elhamarkodott lenne – fogalmazott Căliman Crina aligazgató.

Szívek távoli mosolya

A 25. Marosvásárhelyi Nemzetközi Könyvvásáron a Nemzeti Színház protokolltermében a versolvasó nap alkalmából Gyéresi Júlia színművész, egyetemi oktató felolvassa november 16-án, szombaton 10 órától Ady Endre összes versét. Gyéresi Júlia az évek során felolvasta már Piliinszky János, Radnóti Miklós, Berzsenyi Dániel, Arany János és Tóth Árpád összes versét, egy ültében, mikrofonnal a kezében. Aki arra tévedt, bemehetett, elidőzhetett a teremben, meghallgathatott egypár verset, de azok is hallhatták a hangját, akik éppen a standokon válogattak a könyvek között.

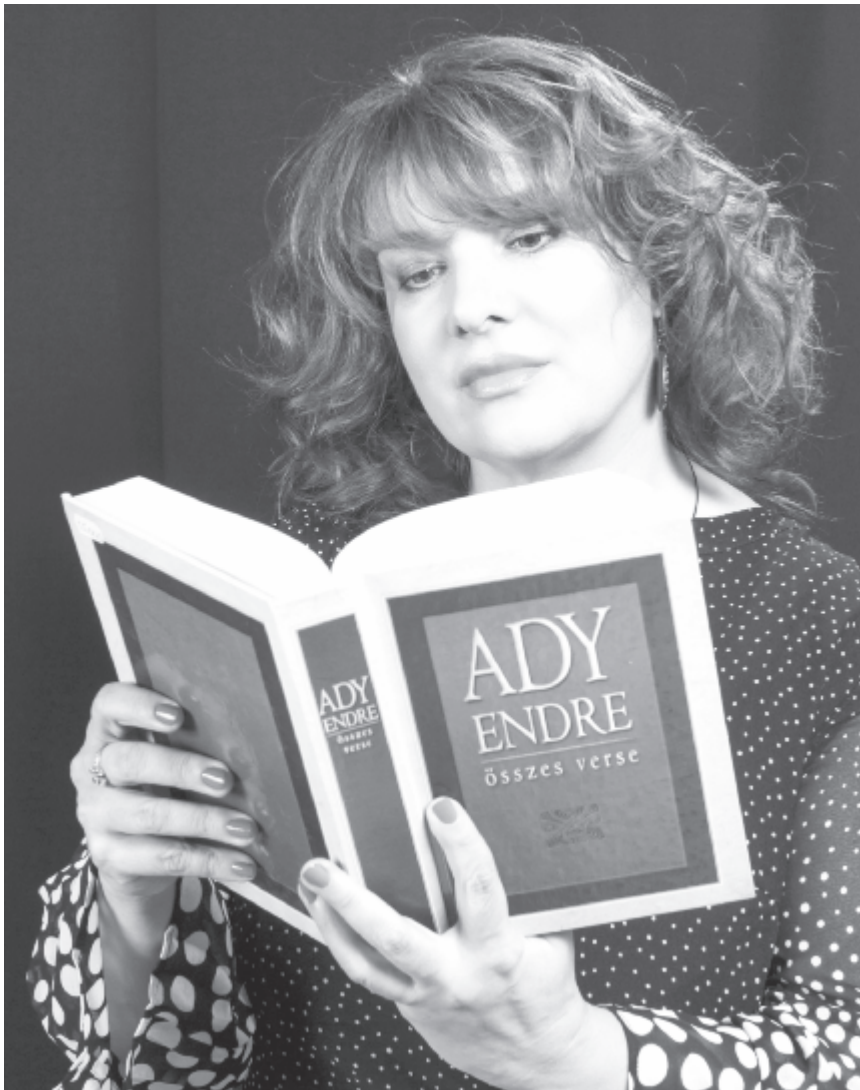
Vajda György

– Miért választottad az idén Ady Endrét?

– Nem csak azért, mert száz éve hunyt el – 1919. január 27-én –, hanem mert nagy hatással volt rám kamaszkorom óta a személye, tehetségének sokrétűsége, eredetisége, műveinek indulati töltete és radikális tartalmuk. Ha ma valaki felidézi Ady Endre alakját, elsősorban a költészete és rapszodikus életpályája felől közelítve hozzá, akkor kapásból ilyesmik jutnak róla eszébe: korszakos jelentőségű, forradalmi, új nyelvezetet működtető, szokatlan szóképekkel, egyénített szimbólumokkal operáló alkotó, aki tudatosan alakította ki az imázsát. Mindent megkomponált maga körül, az élete összefonódott az alkotásaival, néha pozór, másszor nagyon is sérülékeny, sebezhető férfi, nagy tehetségű váteszköltő, akinek domináns hangneme a pátosz, ő maga pedig sokszor tékozló, élvhajhász, de saját léttörténetének mindenképpen hű dokumentátora. Látnok, önújító is egyben. Úgy nagy magyar, hogy közben világpolgár. Nehezen emészthető jellem, de kitartó és önazonos. Ez így túlzottan sematikus, tudom, de az emberi agy az emlékezet számára úgy teszi lehetővé az adatok feldolgozását, ha elsősorban a lényeges elemekre fókuszál.

– Miért vállald az évről évre egy-egy teljes költői életmű felolvasását?

– Mert szeretném azt hinni, hogy a versek olvasása, illetve hallgatása révén előidézhető egy továbbgondolásra, önreflexióra ösztönző folyamat. A vers párbeszédet folytat velünk. Ady Endre a szövegei révén a múlt századból szól hozzánk. Ugyan a nyelvhasználata sok mai fiatal számára idegenül hathat, de ha a patetikussága mögött megérezzük az öniróniát, máris közelebb kerülhetünk hozzá. Emlékszem, amikor még színészhallgatóként, lány létemre, a Hunn, új legendát választottam, csodál-



Fotó: Vass János Szilárd

kozott a művészi beszéd tanárom. Milyen gyöngéd hangú a vers dedikációja – ez volt az első gondolatom –: *Hatvany Lajosnak küldöm szeretettel és hálával azért, mert szeret, bánt és félt.* És aztán az indulatok, a vallomások, a vállalások nyílt deklarálása milyen magasságokba röpíti a verset, és teszi a gigantikussá növekedő Én-mitológiájának apoteózisává! Huszonöt éve ez nagyon tetszett. Úgy éreztem, hogy minden egyes sora cselekvésre ösztönző: „Ha ki király, Sorsának a királya” – ezt nagyon átszellemülten és partatlan hittel tudtam mondani. Aztán történik egy és más az emberrel élete során. De azért jó, ha képesek vagyunk életünk bármely szakaszában abban hinni, hogy mi vagyunk a Holnap hőse.

– Hogy látod, ma szívesen olvasnak, mondanak a fiatalok Ady-verseket?

– Úgy gondolom, hogy igen. Hálás feladatnak tartják, még akkor is, ha néha érzik a versek esztétikai színvonalának ingadozását. Nagyon sok a visszatérő motívum a verseiben, a kipróbált és számtalanszor jól bevált nyelvi fordulat, a modoros önisméltések sorozata, a vá-

teszi szerep túljátszása stb. Éppen tavaly készítettünk egy átfogó összeállítást a színész szak mesterképzős hallgatóival a magyar modernség költészetéből válogatva, és Ady Endrétől a következő verseket választották: Júdás és Jézus, Álom: az Isten, Káin megölte Ábelt, Hiszek hitetlenül Istenben, Köszönöm, köszönöm, köszönöm, Proletárfiú verse, A fiam bölcsőjénél.

A mai recepció a Vér és arany (1907), valamint A halottak élén (1918) versei között véli az életmű esztétikailag legigényesebb szövegeit megjelölni, és ez a szimbolikus jelképteremtés teljesítményével magyarázható.

Búcsúzóul Ady Endre Intés az őrzökhöz című verséből idéznék, és mindenképp szeretettel várok a versmaratonra!

„Szívek távoli mosolya,
Reátok néz, aggódva, árván,
Őrzök: vigyázzatok a strázsán.

Őrzök, vigyázzatok a strázsán,
Az Élet él és élni akar,
Nem azért adott annyi szépet,
Hogy átvádoljanak most rajta
Véres s ostoba fenéségek.”

Húsz perc boldogság

Csikos műanyag szatyrával minden délelben elfoglalta helyét a lakótelepi iskola előtti padon. Kicsit olyan volt, mint egy derűs arcú, kíváncsi kisdidi, akit egyedül ősz haja és a szeme körül kergetőző ráncok különböztetnek meg a tanintézet narancssárga falai közé szorult társaitól. És persze az a mérhetetlen szabadság, amiről lassú, ráérős mozdulatai árulkodtak.

Rendszerint jó húsz perccel kicsengetés előtt érkezett, és a várakozás minden pillanatát kiélvezte. Csendben nézelődni és beszélgetni egyformán szeretett, és nem is válogatott a partnerekben, a közelben bók-lászó, poros purdékkal éppúgy szóba elegyedett, mint a gyermekekért érkezett szülővel, nagyszülővel. Ha egy szurtos apróság pénzt kért tőle, barna tasakot húzott elő a zsebéből, és színes savanyúucorkákat számolt a feléje nyújtott, fekete tenyerébe. De bármivel, bárkivel is volt elfoglalva, a tanítás végét jelző hangra mindig felegyenesedett, és a következő pillanatban már őrt is állt az iskolakapu előtt.

– Maga mindig siet – szölt utánam egy alkalommal, amikor hazafelé igyekeztem. – Pedig, higgye el, nem marad le semmiről.

Késésben voltam, így nem időzhettem, de

szavait magammal vittem. Tudtam, hogy nemsokára újra találkozunk.

– Számomra az a nap fénypontja, amikor az unokám kijön a többiekkel – magyarázta beszélgetésünk elején. – Negyedikés már a kislány, mondogatja is egy ideje, hogy nélkülem is boldogul, én azonban el sem tudom képzelni, hogy egyedül buszozzon haza. A fi-amék tíz percre laknak a várostól, gyakran van oda járat, de mi megegyeztünk a feleségemmel, hogy amíg van erőnk, rendezzük a

gyereket. Megosztjuk a munkát: én vagyok a délelőtti beszerző, vásárlás után pedig egyenesen errefelé veszem az irányt, azalatt „mama” főz. Mindig meleg ebéddel várja az unokánkat, aztán, ha jóllakott és megpihent, leülteti tanulni. A fiamék késő délutánig dolgoznak, útban hazafelé megállnak nálunk, és felveszik a kislányt. Tudja, ők mindenholva autóval járnak, az önmagában is elég kiadás, minek fizetni még a gyerek buszozását is? Mert, ugye, az ingyenes bérlet csak a város területén érvényes – nézett

rám cinkosan, mintegy megerősítést várva állításaira.

– Egyetlen unokája van? – kérdeztem.

– Igen, ő viszont kitesz hatot – kacagta el magát az idősebb férfi. – Sokat kellett rá várni, csaknem tíz év házasság után született, de annál nagyobb ajándéknak tekintjük – tette hozzá, hangját ünnepélyesre váltva. – Más-különbben jó gyerek, csak akaratos. Azt hajtogatja, hogy kacagják az osztálytársai, amiért a tatája viszi haza az iskolából. Magyaráztam

neki, hogy csak irigyek, de nem akarja megérteni. Majd ha felnő, belátja, milyen jó dolga volt velünk. Az óvodába is én mentem utána, útban hazafelé mindig megálltunk a játszótéren. Akkor még örült nekem. Tulajdonképpen most is biztos jólesik neki, hogy gondoskodunk róla, csak abban a korban van, amikor az ilyesmit nem szokás beval-lani. – Pár percre magába mélyedt, keres-gélt a gondolatai között, aztán könnyedebb hangon folytatta: – Engem szinte lehetetlen elkészeríteni, az unokámnak sem sikerül. In-

Erről jut eszembe

Akárhogy csűrjük, csavarjuk, egymást fedik, egymással ütköznek a különböző rendezvények. Nincs nap, hogy ne lenne két, három, sőt több olyan kulturális esemény, amely iránt meglehetősen érdeklődés mutatkozna, mégse számíthat-nak telt házra, mert ugyanabban az időpontban zajlanak, a potenciális érdeklődők pedig hiába mennének ide is meg oda is, választaniuk kell. Így van ez, mióta világ a világ, mondják egyesek, minek ebből problémát csinálni! Döntsen a kedves kultúrafogyasztó. Dönt is, persze, mi mást tehetne, de így ő is veszít, és azok is, akiknek a nagy odaadással előkészített műsorára kicsi közönség előtt kerül sor. Jól fogna valamiféle egyeztetés a műsorszervezők háza táján, noha tudjuk, külső tényezőik beavatkozását senki se fogadja szívesen. Sokunknak vannak kellemetlen emlékeink a levi-tézett, „cenzurális, elvtársi korszakból”, amikor mindig le-szóltak, beszóltak, beleszóltak, meghatároztak, parancsot adtak stb. Nem erről van szó. Egyszerűen arról, hogy va-lamiképpen úgy kellene összehangolni a heti, havi ese-ménysort, hogy legalább az azonos műfajú, tematikájú, ágazati programok elkerüljék egymást. Nyilván nem akarunk újabb hivatali, bürokratikus keckekezdést, de valamit mégiscsak ki kellene találni a műsortorlódások elkerülé-sére. Bár az is lehet, hogy fölöslegesen vettem elő újra a témát, a jelenség, amit jelzek, nem mutatkozik mindenütt. Marosvásárhelyen igen, sokfelé kevésbé. Románia nem az az ország, ahol a kultúrsumj aggasztó méreteket öltene.

A minap tették közzé az Európai Unió statisztikai hiva-tala, az Eurostat kulturális adatokra vonatkozó felmérését. Ebből ismételtelen kiderül, hogy országunk lakossága kevés időt és kevés pénzt fordít művelődésre, irodalomra, művé-szetekre, igényes szórakozásra. Ez persze negatívan hat az életminőségre is, amiben Románia ugyancsak nem reme-ke. Mint általában minden statisztikában, a kultúrára köl-tött összegek tekintetében is ott vagyunk a sereghajtók között. Az országban kevesen járnak színházba, moziba, koncertre, kiállításokra, múzeumba, kevesen olvasnak és így tovább. 2015 és 2018 között Romániában a lakosság 27,4 százaléka kapcsolódott be rendszeresen ilyen tevé-kenységekbe, a listavezető Dániában ez a szám 85,3 szá-zalék. Magam elég gyakran megfordultam ebben a civilizált északi országban, tapasztalhattam a magas kul-túra iránti élénk érdeklődést, de marosvásárhelyiként nem vettem észre, hogy az egy főre eső események tekintetében annyira előttünk járnának. A felmérési adatok nyilván or-szágos viszonylatban érvényesek. Románia sok más vidé-kén, városban valószínűleg nem jut eszébe az újságíróinak ilyen kérdést felvetni, mint amilyet ez a jegyzet érint. A Kulturális Kutatási és Képzési Intézet (INCFC) 2018-ra vonatkozó friss kultúrafogyasztási barométere szerint a megkérdezett romániai lakosok 67 százaléka soha életében nem látott színházi előadást. Azoknak is csökken a száma, akik néha azért igyekeznek felkeresni Thália hajlékait. A mozik kiürültek, könyvesboltok buknak meg, vidéki könyv-tárak maradtak olvasók nélkül és így tovább, de nem un-tatóm az olvasót szomorú statisztikai mutatókkal. Tény, hogy mi itt ennél sokkal jobban állunk, és ennek örülhe-tünk. Ez nem jelenti azt, hogy nem lehetne hatékonyabban, észszerűbben összehangolni azt, amink van, mindazt, amit a szervezők a széles közönségnek szánnak. Az októberi, no-venberzi napok, hetek különösen gazdagok ilyen tekintet-ben. Alter-Native filmfesztivál, kamarazene-, dzsessz-, folkfesztivál, nemzetközi könyvvásár, színházi bemutatók, vendégszereplések, kiállítások, kiadói újdonságok, nem győzőm sorolni, mennyi mindenre érdemes elmenni, oda-figyelni, időt, pénzt szentelni. De azt is tudom, azok, akik a nivós, gazdag kínálatból mindenre kíváncsiak, és min-denbe bele szeretnének kóstolni, Vásárhelyen sincsenek pár szélén többben. Megérdemelnék, hogy a szervezők át-gondoltságban, összehangoltabban tegyék lehetővé szá-mukra, hogy minél több helyre, rendezvényre eljuthassanak a sajnos csak hét nappal álló rendezvényhét során. (N.M.K.)

kább még én hozom meg az ő kedvét. Szeretem a vicceket, amit hallok, mind megjegyzem, aztán, ha szükséges, előveszek egyet-egyét a tarsolyomból. Amíg dolgoz-tam, a gyárban is én voltam a mókamester. Most már csak a családban bolondozom.

– Az „unokázás” mellett még milyen ked-venc időöltése van?

– Évtizedeken át gyűjtöttem a bélyegeket, az volt az első számú hobbim. Aztán egyszer csak beleuntam, túladtam a gyűjteményem-en. Kellott is akkoriban a pénz, mert éppen építkeztek a fiamék, így a bélyegek mellett más értéktárgyaktól is „megszabadultam”. Fiatalkorunkban sokat jártunk a feleségemmel baráti társaságba rómizni, kártyázni. Mióta megöszültünk, marad az esti tévénézés, főleg, ha nem alszom bele. Egy ideje rájöttem, nekem nincs is igazán szükségem külső kellékekre vagy programokra ahhoz, hogy jól érezzem magam. A mindennapok szóra-koztatnak a maguk nyugalomával vagy nyug-talanságával.

Jól ismert, éles hang hasított a levegőbe. Beszélgetőtársam arcán kislányos izgalom áradt szét, talán éppen úgy, mint hét évvel ezelőtt, amikor az iskolai csengő a viz-szakapott szabadságot jelezte. Szinte táncolva indult a kapu felé.



Szerkesztette: Benedek István

5G hálózatok

Magyarország a kínaiakkal fejleszt, Románia csak jövőre pályáztat

A Huawei kínai telekommunikációs óriásvállalat közreműködésével épül ki Magyarországon az ötödik generációs (5G) hálózat – mondta Szijjártó Péter külügyi és külügyminiszter kedden Sanghajban, a Hungcsiao nemzetközi gazdasági fórumon.

A második Kínai Nemzetközi Import Expó (CIIE) nyitónapján megrendezett fórum digitalizációról és e-kereskedelemlről szóló részén a külügyminiszter kiemelte: Magyarország nem tesz különbséget a cégek között nemzetiségi alapon, az egyetlen feltétel, amelyet szab, hogy tartsák be az ország törvényeit és előírásait.

Az 5G hálózat kiépítéséről tudatta: a Huawei a brit Vodafone-nal és a Deutsche Telekommal együttműködésben tevékenykedik majd.

Szijjártó hangsúlyozta: Magyarország az Európai Unió tagországa között elől jár a digitalizációban, a magyar kormány pedig nagy hangsúlyt fektet az e-kereskedelem fejlesztésére, amely több fejlődési lehetőséget biztosít a kis- és középvállalatoknak, csökkentve költségeiket. Elmondta: Magyarország egyebek mellett az Európai Unióban belül a legalacsonyabb adókulcsokkal, különféle kedvezményekkel és támogatásokkal vonzza a külföldi befektetőket, akik új technológiákat vihetnek be, elősegítve a digitalizációt, az ipar 4.0-ra való átállást és a dolgok internete (IoT – a világhálón keresztül egymással kommunikáló eszközök) fejlesztését.

A második Hungcsiao nemzetközi gazdasági fórum olyan kulcsfogalmak köré épült, mint a nyitás, az innováció, illetve a minden fél számára előnyös együttműködés. A miniszteri találkozókra a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) mintegy 30 tagállama képviseltette magát.

A miniszter kiemelte, hogy Magyarország másodszor vesz részt az expón, és legutóbb, első alkalommal díszvendégként szerepelt. Szijjártó Péter arra is kitért, hogy Magyarország és Kína idén ünnepli a diplomáciai kapcsolatfelvételt 70. évfordulóját, és Magyarország büszke arra, hogy az elsők között ismerte el a Kínai Népköztársaságot.

A két ország kapcsolatai soha nem voltak olyan jók, mint most. Együttműködésünk gyors ütemben

fejlődik – magyarázta a tárcavezető, rámutatva, hogy Kína Magyarország 9. legjelentősebb kereskedelmi partnere, és az első az Európai Unió tagországain kívül.

Jövőre marad a román közbeszerzési pályázat

Románia a jövő évre halasztja az 5G telekommunikációs hálózat kiépítésére vonatkozó közbeszerzési pályázat kiírását, miután nem teljesült valamennyi feltétel az eljárás idejében lezárására – jelentette be a távközlési szakhatóság.

Sorin Grindeanu, a szakhatóság elnöke elmondta, hogy az általa vezetett intézménynek nem áll módjában valamennyi feltételt közölni az érdeklődő vállalatokkal, ilyen körülmények között nem bonyolítható le a közbeszerzési pályázat. Az eredeti ütemterv szerint Románia az idei év második felében bonyolította volna le az eljárást, és az év végére már meghirdették volna a győzteseket. Grindeanu szerint a közbeszerzési eljárás leghamarabb a jövő év első felében indulhat.

A teljesítendő feltételek között említette a Románia és az Egyesült Államok között az idén nyáron aláírt memorandumba foglaltaknak törvénybe való átültetését. Grindeanu felidézte, hogy a memorandum az 5G hálózattal kapcsolatban biztonsági kérdéseket szabályoz, illetve olyan részleteket, amelyek a két ország stratégiai partnerségéhez fűződnek. Ezt törvénybe kell ültetni, de ehhez előbb a román kormánynak fel kell oldania a dokumentum titkosítását – magyarázta.

Grindeanu szerint a kormány döntött úgy, hogy titkosítja a dokumentumot, amit ő nem tartott volna szükségesnek. Úgy vélte, az érdeklődő vállalatok joggal kételkednek, hogy nem átlátható a folyamat, és elrejtik előlük, milyen feltételeket vár el tőlük a megrendelő román állam. Emellett a román kormánynak el kell fogadnia még egy határozatot, amely előírja a vállalatok által fizetendő illeték ütemtervét – tette hozzá Grindeanu.

Elmondta, hogy az Európai Bizottság az év végéig fog közölni egy biztonsági elvárásrendszert, amit teljesíteni kell az új generációs telekommunikációs hálózatok esetében, Romániának ezt is figyelembe kell majd vennie. (MTI)

Az erdélyi magyar közgazdászok egyik legkiemelkedőbb eredménye

A kolozsvári Babeş–Bolyai Tudományegyetem Közgazdaság és Gazdálkodástudományi Magyar Intézetének diákjai dobogós helyezést értek el a norvégiai Bergenben megrendezett NHH International Case Competition nevű nemzetközi esettanulmány-versenyen október 7. és 11. között. A csapat tagjai Barabási Tamás, Borsos András, Jakó Zsolt és Molnár Eszter voltak.

Nagy-Bodó Szilárd

A csapat elsőként jutott be a verseny háromcsapatos nagydöntőjébe, ahol megosztott második helyet ért el. A különböző csoportfordulók során a kolozsváriaknak a BI Norwegian Business School, a City University of Hong Kong, valamint a házigazda NHH Norwegian School of Economics csapatait sikerült megelőzniük. A nagydöntőben is kimagaslóan teljesítettek, az amerikai Georgetown University, valamint a későbbi győztes ausztrál University of Technology Sydney volt a vetélytárs.

Jakó Zsolt csapattagot kérdeztük arról, hogy milyen volt a verseny.

– *Mi történik egy közgazdasági versenyen? Hogyan kell elképzelni?*

– Egy közgazdaság verseny teljesen más, mint egy matek- vagy fizikaverseny. Itt a csapatok kapnak egy esettanulmányt, amelyik leír egy vállalati helyzetet, és erre kell a versenyzők megoldást találniuk. Általában 24 óra áll rendelkezésre, hogy kidolgozzák a megoldást, és illusztráció segítségével bemutassák egy szakmai zsűrinek, ami egy vállalat vezetőségéből és tanácsadókból áll rendszerint. Konkrét példaként elmondanám, hogy Seattle-ben a Netflix és az Amazon esettanulmányára kellett megoldást találnunk, és a cég felső vezetésének kellett bemutatnunk.

– *Milyen volt külföldön, az óceánon túl versenyezni?*

– Elképesztő. Amikor beiratkoztam az egyetemre, nem is álmodtam, hogy valaha eljutok ilyen rangos versenyekre. Már a második tanulmányi évben az Egyesült Államokban versenyeztem, a harmadik év letelején pedig Norvégiából, egy világvetélyről hoztuk el a második helyet. Ezek a versenyek számomra örök élményt és megtiszteltetést jelentenek. Érdekes tapasztalat volt számomra, hogy a fejlett államokban is vannak olyanok, akik először nem értik, hogy hogyan lehet magyarul lenni és magyarul tanulni Romániában. Ilyenkor egy 5-6 perces kiselőadást szoktam nekik tartani arról, hogy hogyan is néz ki a ki-

sebségi helyzet Romániában, Erdélyben.

– *Mennyire van idő arra, hogy körbejárjtok az adott várost? Vagy ilyenkor csak a versenyre koncentráltok?*

– Ez a nagy pozitívuma az ilyen versenyeknek, hiszen általában az adott egyetem diáktanácsa szervezi, természetesen vállalatok és tanárai segítségével. Az esetek nagy részében egy egész hetet töltünk az adott városban, így bőven van időnk. Norvégiában is volt szabadidőnk, felmáztunk a legközelebbi hegyre, szervezett kirándulásokon vettünk részt, a várost is jó alaposan körbe tudtuk járni. Összességében elmondható, hogy versenyen kívül is sok érdekes dolgot tanulunk, megismerjük a különböző országok kultúráját, érdekes emberekkel találkozunk, de természetesen elsősorban azért megyünk, hogy jól teljesítsünk. Büszkén mondhatom el, hogy általában elég jó eredményeket érünk el.

Így élük meg a diákok a különböző versenyeket, és van, hogy évente több mint öt külföldi versenyen is részt vesznek. Most is, amikor ezt a cikket olvassák, egy csapat a kolozsvári Közgazdaság és Gazdálkodástudományi Magyar Intézetből Dél-Amerikában, Mexikóban versenyez, élén dr. Szász Leventével, a csapat egyik vezető tanárával.

Matolcsy: hiba volt bevezetni az eurót

Ideje lenne beismerni, hogy elhibázott lépés volt az euró bevezetése – írja Matolcsy György, a Magyar Nemzeti Bank (MNB) elnöke a brit Financial Times pénzügyi lapban megjelent cikkében.

Eljött az ideje, hogy megkeressük az euró csapdjából kivezető utat – írta Matolcsy György, aki „káros dogmának” nevezte, hogy az euró bevezetése a következő teljesen normális lépés lenne az egységes Nyugat-Európa létrehozása felé vezető úton. Az MNB elnöke szerint azonban az európai közös deviza egyáltalán nem tekinthető „normálisnak”, mivel bevezetésének szinte egyetlen előfeltétele sem teljesült.

Két évtizeddel az euró bevezetését követően még mindig hiányoznak a globális deviza sikeréhez szükséges alapfeltételek: az egységes államszervezet, az euróövezet bruttó hazai termékének legalább 15-20 százalékat lefedő közös költségvetés, a közös euróövezeti pénzügyminisztérium és az annak vezetésével megbízott pénzügyminiszter.

A közös deviza bevezetését megalapozó elhibázott döntés valódi gyökerét tulajdonképpen egy, Franciaország által állított kelepccnek tartja Matolcsy György. Szerinte François Mitterrand, a német újraegyesítés idején Franciaország elnöke Németország befolyásának növekedésétől tartva úgy gondolta, hogy Európa „németesítésének” megelőzéséhez elég lesz a németeket rávenni a német márka feladására. Helmut Kohl német kancellár pedig a javaslatot az „egyesülés árának” tekintette, és bele is egyezett.

Mindketten tévedtek – szögezte le írásában Matolcsy György. Az eredmény egy európai Németország lett és nem egy német Európa, az euró pedig egyáltalán

nem akadályozta meg egy újabb német hatalom kiemelkedését.

A németek azonban maguk is beleestek a „túl jó ahhoz, hogy igaz legyen” euró csapdjába. A dél-európai gazdaságok bevonása az euróövezetbe eléggé legyengítette az euró árfolyamát ahhoz, hogy Németország legyen az Európai Unió legerősebb exportgépezete. Németország a kedvező feltételek közepette elkényelmesedett, elhanyagolta az infrastruktúra fejlesztését és a beruházásokat a jövő iparágaiba. Lemaradtak a digitális forradalomról, tévesen mérték fel Kína előretörését és elmulasztották páneurópai vállalatok létrehozását. Mindközben olyan nagy német vállalatok, mint az Allianz, a Deutsche Bank vagy a Bayer kísérlete az Egyesült Államok meghódítására és a Wall Street bevételére kudarcba fulladt.

A Centre for European Policy tanulmánya szerint a legtöbb euróövezeti tagország gazdasága jobban teljesített az euró bevezetése előtt, mint utána – mutatott rá Matolcsy György, hozzátéve, hogy az eltelt két évtizedben csak kevesen nyertek, de sokan veszítettek az euró bevezetésén.

A 2008-as pénzügyi válság és a 2011–2012-es euróövezeti gazdasági válság súlyosan érintette a tagok többségét, és az államadóság felduzzadásához vezetett. Nincs olyan, hogy ingyenebéd, és az olcsó hitelekért a végén mindig nagy árat kell fizetni – hangsúlyozta a Financial Timesban Matolcsy György.

Alexandre Lamfalussy magyar születésű közgazdásznak igaza volt, amikor azt mondta, hogy a közös devizára az európai hatalmak közötti kötelékek megerősítéséhez és Európa Szovjetunióval szembeni védelméhez van szük-

ség. A bökkenő csak az, hogy az euró bevezetéséről meghozott végső maastrichti döntésre 1992-ben, a Szovjetunió összeomlása-kor került sor. A közös deviza létének az indoka pont akkor szűnt meg létezni, amikor megszületett – írta a jegybankelnök.

Eljött az idő, hogy felrúzzuk magunkat ebből a káros és eredménytelen álból – fogalmazott Matolcsy György. Első lépésként nem ártana bevallani, hogy a közös deviza szinte minden euróövezeti tag számára valamilyen szempontból csapda, és nem aranybánya. Az Európai Unió tagjainak, akár bent vannak vagy sem az euróövezetben, be kellene ismerniük, hogy elhibázott stratégiai döntés volt az euró bevezetése. A dollárral vetekedő globális deviza létrehozásának szándéka nyílt kihívás volt az Egyesült Államoknak, az Európai Egyesült Államok létrehozásának víziója miatt pedig az Egyesült Államok mind nyíltan, mind leplezetlenül, de hadviselésbe bocsátkozott az elmúlt két évtizedben az Európai Unió és az euróövezet ellen.

Meg kell találni a módját, hogyan szabadítsuk ki magunkat ebből a csapdából – hangsúlyozza Matolcsy György. Európának fel kell adnia a fantáziálást az Egyesült Államokkal vetekedő világhatalom létrehozásáról. Az euróövezeti tagoknak lehetővé kell tenni a kilépést a következő évtizedekben, a maradéknak viszont egy valóban globális deviza létrehozásán kell munkálkodniuk.

Az eurót megalkotó maastrichti szerződés 30. évfordulóját a megállapodás újraírásával kellene megünnepelni 2022-ben – írta Marolcsy György a brit Financial Timesban megjelent cikkében. (MTI)

Féldőben még vezetett a CSM

Bálint Zsombor

Újabb mérkőzést veszített a Marosvásárhelyi CSM az 1. ligás férfikosárlabda-bajnokságban, ezúttal Kolozsváron. Mint arról tegnapi lapunkban röviden beszámoltunk, az U-BT fióksapata vendégeként maradtak alul a megyeszékhelyi fiúk az elmúlt hétvégén.

Nagyon kevés pont esett a szünetig, ez is magyarázhatja, hogy a CSM volt előnyben (24:26-ot mutatott az eredményjelző) a féldőben. Ennyi pont néha egyetlen negyed alatt esik, és a vendégek kihasználták az U-BT játékosainak pontatlanságát. Szünet után aztán fojtogató védekezést léptettek életbe a házigazdák, jobban koncentráltak a dobások alatt, és ennek meg is lett az eredménye. A marosvásárhelyi együttes továbbra is túlságosan sokat függ Bölönitől, aki

rengeteget vállal magára, de ha nem megy neki azon a szinten, ahogyan szeretné, az a csapata teljesítményén is meglátszik. Ezúttal is az ő nevéhez fűződik a legtöbb pont, ám a legtöbb kiharadt kísérlet is. Mezőnyből 7/22-es mutatóval fejezte be a mérkőzést, azaz kevesebb mint egy ment be három próbálkozásból. Talán fölösleges részletezni, hogy lepatanózásban nagy volt a kolozsvári fölény, azonban az eladott labdák száma egyenlő (17-17), ami azt mutatja, hogy azért nem adják könnyen oda a játékszert az ellenfélnek a CSM játékosai, még ha nem is tudják tartani a ritmust velük pontgyártásban.

A Marosvásárhelyi CSM következő ellenfele a CSM Ploiești, amelyet a hétvégén fogadnak a volt Petru Maior egyetem sporttermében. A pontos időpontot még nem rögzítették.

Jegyzőkönyv

Férfikosárlabda 1. liga, 4. forduló: Kolozsvári U-BT II – Marosvásárhelyi CSM 77:51 (11-11, 13-15, 20-4, 33-21)

Kolozsvár Aréna, 75 néző. Vezette: Vlad Antonio Sandu (Nagyszeben), Csiki Zsolt (Marosvásárhely), Bukaresti Loránd (Marosvásárhely). Ellenőr: Dan Ionescu (Temesvár).

U-BT II: Diaby 14 pont, Domocoș 12, Divoiu 12 (4), Boldijar 8, Pașca 7, Todea 7 (1), Duică 7, Crainic 3, Socaciu 3 (1), Axinte 2, Orban 2, Chioreanu.

CSM: Bölöni 21 (1), Tóth 10, Barabási L. 5 (1), Mureșan 3 (1), Györki 5, Tar 2, Szilveszter 2, Sikó 2, Barabási Z. 2, Tălmăcean 2, Kurcsi 2, Costășuc, Ștefca.

Eredményjelző

Férfikosárlabda Nemzeti Liga, 4. forduló:

* *A* értéksorozat: BCM U FC Argeș Pitești – Nagyváradi CSM 71:83, SCM U Craiova – Bukaresti Steaua 83:77, Kolozsvári U-BT – Nagyszebeni CSU 92:64. Temesvári SCM – Bukaresti Dinamo 64:81. Az előző fordulóból: SCM U Craiova – BCM U FC Argeș Pitești 80:76, Bukaresti Steaua – Temesvári SCM 81:83.

* *B* értéksorozat: CSM Focșani – Konstancai Athletic 61:51, Máramaroszi CSM – CSO Voluntari 81:102, Galaci CSM – Zsilvásárhelyi CSM 92:70, Medgyesi CSM – Csíkszeredai VSKC 100:80.

Férfikosárlabda 1. liga, 4. forduló: Bukaresti Aurel Vlaicu Főgimnázium – CSU Ploiești 79:48, Kolozsvári U – Nagyszebeni CSU II 82:78, Bukaresti Rapid – Bukaresti Agronomia 69:61, Kolozsvári U-BT II – Marosvásárhelyi CSM 77:51, CSM Ploiești – CSO II Voluntari 100:67. Az előző fordulóból: CSO II Voluntari – Kolozsvári U-BT II 37:120, CSU Ploiești – Kolozsvári U 65:103, CSM Ploiești – Bukaresti Rapid 65:52. A 2. fordulóból elhalasztott mérkőzésen: Bukaresti Rapid – Nagyszebeni CSU II 75:58. A 6. fordulóból előrehozott mérkőzésen: Kolozsvári U-BT II – Nagyszebeni CSU II 107:56.

Fedett pályás íjász-Kárpát-kupa Ákosfalván

Bálint Zsombor

Az ákosfalvi sportcsarnokban rendezték a Román Hagományos és Terepíjász-szövetség égisze alatt a Kárpát-kupa első fordulóját, amely a szakágban a legfontosabb fedett pályás sorozat a versenynaptárban. A két következő forduló a Kovászna megyei Sepsiköröspatakon decemberben és a Fehér megyei Szászcsóron februárban tartják majd.

A versenyen 100-nál több íjász vett részt az egész országból, akik különböző kategóriákban vetélkedtek a helyezésekért. A Kárpát-kupán FLINT és target-

versenyt rendeztek, előbbiben a versenyzők meghatározott időn belül hat különböző távolságról (6, 9, 13, 18, 23 és 27 méterről) lőnek, míg a targetben 18 méteres fix távolságról. A négy céltáblába egy-egy vesszővel céloznak.

A verseny egyben felkészülési lehetőséget is jelent a legjobbaknak a fedett pályás Európa-bajnokságra, amelyet márciusban Észak-Irországra rendeznek, és amelyen Marosvásárhelyről öt íjász vesz részt, akik ezen a viadalon is bizonyítottak: Moréh Zoltán, aki megnyerte a visszahajlított vadászj kategória versenyét, Kacsó Sándor és Ioana Cocan-Hulpe, akik az olimpiai íj kategóriában győztek, Nagy Zsolt, aki a hagyományos íjak versenyében a 4. helyet szerezte meg, valamint Moréh Tamás, a korábban említett Moréh Zoltán fia, aki az ifjúsági kategóriában győzött, azonban jobb eredménnyel (544 körrel 530-cal szemben), mint a felnőttéknél első helyen végző Kacsó Sándor, aki amúgy az edzője, és a ma alig 13 éves tanítványát ki szeretné juttatni a 2024-es olimpiára.

A marosvásárhelyi íjászok az egykori Prodcoplex egyik volt csarnokában berendezett edzőteremben készülnek a versenyekre. Vezetőjük, Kacsó Sándor elmondta, hogy érezhetően jobb a helyi íjászok eredményei, amióta rendszeres edzéslehetőség nyílt ebben a helyiségben.

Kacsó amúgy az egyetlen marosvásárhelyi íjász, aki november közepén részt vesz Eindhovenben a JVD Open Kings of archery versenyen, ahová nem kevesebb mint 900 íjász nevezett a világ minden sarkából, közöttük a terepíjász-világszövetség szabályai szerint rendezett versenyek sokszoros világbajnoka az olimpiai íj kategóriában, valamint kétszeres olimpiai ezüst- és egyszeri bronzérmes, amerikai Brady Ellison.



Moréh Tamás az ifjúsági kategóriában győzött

Bajnokok Ligája és Európa-liga: a mai program

Az A, B, C és D csoport negyedik forduló mérkőzéseit rendezik meg ma a labdarúgó Bajnokok Ligájában.

A csoport:

* *A csoport:* Paris Saint-Germain (francia) – Club Brugge (belga) (22.00 óra, TV: DigiSport 3, Telekom Sport 3, Look Sport 3), Real Madrid (spanyol) – Galatasaray (török) (22.00, M4 Sport, DigiSport 1, Telekom Sport 1, Look Plus). Az állás: 1. Paris Saint-Germain 9 pont, 2. Real Madrid 4, 3. Brugge 2, 4. Galatasaray 1.

* *B csoport:* Bayern München (német) – Olimpiakosz Pireusz (görög) (19.55, DigiSport 2, Telekom Sport 4, Look Sport), Crvena zvezda (szerb) – Tottenham Hotspur (angol) (22.00, DigiSport 2). Az állás: 1. Bayern München 9 pont, 2. Tottenham 4, 3. Crvena zvezda 3, 4. Olimpiakosz 1.

* *C csoport:* Zágrábi Dinamo (horvát) – Sahtar Donyeck (ukrán) (22.00), Atalanta (olasz) – Manchester City (angol) (22.00, DigiSport 4, Telekom Sport 2, Look Sport 2). Az állás: 1. Manchester City 9 pont, 2. Zágrábi Dinamo 4 (6-4), 3. Sahtar Donyeck 4 (4-6), 4. Atalanta 0.

* *D csoport:* Lokomotiv Moszkva (orosz) – Juventus (olasz) (19.55, DigiSport 1, Telekom Sport 2, Look Plus), Bayer Leverkusen (német) – Atlético Madrid (spanyol) (22.00, Telekom Sport 4, Look Sport). Az állás: 1. Juventus 7 pont (7-3), 2. Atlético Madrid 7 (5-2), 3. Lokomotiv Moszkva 3, 4. Bayer Leverkusen 0.

Az Európa-ligában:

* *F csoport:* Vitoria de Guimaraes (portugál) – Arsenal (angol) (17.50 óra, DigiSport 1, Telekom Sport 1, Look Sport).

Hamilton a Forma-1 történetének második legeredményesebb versenyzője lett

Lewis Hamilton megelőzte Juan-Mauel Fangiót a Forma-1 örökranglistáján. A brit versenyző, aki Austinban elért második helyével hatodik világbajnoki címét nyerte az elmúlt hétvégén, eddig holtversenyben állt az argentinnel a hétszeres világbajnok német Michael Schumacher mögött, most azonban egyel előbbre lépett.

„Dolgoznak bennem az érzelmek, megtisztelő, hogy a legna-

gyobbak között lehetek. Gyerekkoromban édesapám azt mondta, sose adjam fel, azóta ez a mottóm. A gumik miatt most nem tudtam nyerni, de a szezon hátralévő részében még szeretném gyarapítani győzelmeim számát” – fogalmazott Hamilton.

S hogy mi akadályozta meg abban, hogy futamgyőzelemmel ünnepelje az újabb vb-címet? Austinban jól indult a verseny, az ötö-



A futamgyőztes Bottas világbajnok csapattársát ünnepli. Fotó: Autosport

dik helyről indult Hamilton a rajt után mindkét Ferrarit, Charles Leclerc-t és Sebastian Vettelt is gyorsan megelőzte. Majd a jobbnak bizonyuló kerékcserés taktikájával (az élen autózó Valtteri Bottas és Max Verstappen két-, Hamilton viszont egy kiállásos taktikán volt) a 36. körben a vezetést is átvette. A finn pilóta azonban kintartóan üldözte csapattársát a futamgyőzelemért, az ötvenedik körben felzárkózott közvetlenül mögé, majd két körrel később, négy körrel a vége előtt megelőzte, így ismét az élre állt, és megnyerte a versenyt.

„Meg sem tudok szólalni, nagyon kemény, megterhelő verseny volt, Valtteri fantasztikus munkát végzett, gratulálok neki. Tegnapi is igen nehéz napunk volt, de az első-második hely volt a cél, ezt megcsináltuk. Köszönöm a gyárban dolgozóknak is, és a családomnak” – nyilatkozta Hamilton.

Az austini futam eredményeként Hamil-

tonnak 381, a második helyezett Bottasnak 314 pontja van összetettben, így a finn már nem érheti utol brit csapattársát. A hátramaradt futamokon, a két hét múlva rendező Brazília, illetve a december 1-jei Abu-Dzabi Nagydíjon már csak a presztízserértékű futamgyőzelem lehet a tét az egyéni és a csapatversenyben is.

Eredményjelző

Egyesült Államok Forma-1-es Nagydíja, Austin (56 kör, 308,405 km):

* *pontszerzők:* 1. Valtteri Bottas (finn, Mercedes) 1:33:55.653 óra, 2. Lewis Hamilton (brit, Mercedes) 4.148 másodperc hátrány, 3. Max Verstappen (holland, Red Bull) 5.002 mp h., 4. Charles Leclerc (monacói, Ferrari) 52.239 mp h., 5. Alexander Albon (thai földi, Red Bull) 1:18.038 perc hátrány, 6. Daniel Ricciardo (ausztrál, Renault) 1:30.366 p h., 7. Lando Norris (brit, McLaren) 1:30.764 p h., 8. Carlos Sainz Jr. (spanyol, McLaren) 1 kör hátrány, 9. Nico Hülkenberg (német, Renault) 1 k h., 10. Danyil Kvjat (orosz, Toro Rosso) 1 k h.

* *pole-pozíció:* Bottas

* *leggyorsabb kör:* Leclerc, 1:36.169 perc (44. kör)

A vb-pontversenyek állása

* *pilóták:* 1. Hamilton 381 pont – már világbajnok, 2. Bottas 314, 3. Leclerc 249, 4. Verstappen 235, 5. Sebastian Vettel (német, Ferrari) 230, 6. Albon 84, 7. Sainz 80, 8. Pierre Gasly (francia, Toro Rosso) 77, 9. Ricciardo 46, 10. Sergio Pérez (mexikói, Racing Point) 43, 11. Norris 41, 12. Hülkenberg 37, 13. Kvjat 35, 14. Kimi Räikkönen (finn, Alfa Romeo) 31, 15. Lance Stroll (kanadai, Racing Point) 21, 16. Kevin Magnussen (dán, Haas) 20, 17. Romain Grosjean (francia, Haas) 8, 18. Antonio Giovinazzi (olasz, Alfa Romeo) 4, 19. Robert Kubica (lengyel, Williams) 1

* *konstruktőrök:* 1. Mercedes 695 pont – már világbajnok, 2. Ferrari 479, 3. Red Bull 366, 4. McLaren 121, 5. Renault 83, 6. Toro Rosso 65, 7. Racing Point 64, 8. Alfa Romeo 35, 9. Haas 28, 10. Williams 1

Közönségszolgálat

Szerkeszti: Szer Pálosy Piroska

Bírságnak a külterületi tűzgyújtásért A tarlótüzek veszélye

Az utóbbi időszakban nagyon sok olyan tüzesetről érkezett jelentés a Maros Megyei Katasztrófavédelmi Felügyelőség tűzoltóegységétől, amit a növényzet égetése vagy az abból származó szikra okozott. A megye különböző településein viszonylag rövid idő alatt megszámlálhatatlan mennyiségű szalmabála, erdőrészek, nemrég több hektárnyi kukoricatábla égett porrá, tetemes kárt okozva azok számára, akik megélhetését a mezőgazdaság biztosítja.

Szer Pálosy Piroska

A tűzoltóság szóvivője megkérésünkre elmondta, hogy a természet esetében két tűzkockázatos időszak van. Az egyik kora tavasszal a kerti és mezőgazdasági tevékenységekhez köthető, a második júliustól október végéig tart. A két kiemelten tűzveszélyes időszakban keletkezik az erdő- és tarlótüzek 70-75 százaléka, amelyek esetenként gazdasági melléképületek, lakóházak, kémények, tetőzetek kigyulladását okozhatják, pedig mindezt egy kis óvatossággal meg lehetne előzni.

A tarlótüzek rendkívül gyorsan terjednek, rengeteg kellemetlenséget és anyagi kárt okozva. A tüzesetek nagy részének kiváltó oka, hogy az emberek nem tartják be a biztonsági távolságot a tűz és a gazdasági épületek, lakóházak, takarmánytárolók, továbbá az erdő, a villany-, telefon-, gázvezeték vagy az utak



Fotó: Maros megyei tűzoltóalakulat

között, ami igencsak veszélyes, hiszen jelentős anyagi kár keletkezik, s megtörténhet, hogy a tűz miatt hosszabb-rövidebb időre szünetelni kell a szolgáltatásokat.

A megelőzés érdekében a tűzoltóság időnként közleményben is felhívja a lakosság figyelmét, hogy tartsák be a törvényes előírásokat. Ne dobjanak el égő szivarcikket, főleg a száraz növényzet vagy a takarmánytárolók közelében. Ne tároljanak faanyagot, takarmányt vagy gyúlékony anyagokat az épületek padlasterében. Tilos a gyufa, gyertya, petróleumlámpa használata a takarmányraktárakban, istállókban, padlásokon. A száraz növényzet közelében, ahol fennáll a veszély, hogy a tűz gyorsan tovaterjed, valamint szeles időben tilos nyílt tüzet rakni. Robbanásveszélyes anyagoktól (gáz és folyékony üzemanyag) csak 40 méternél na-

gyobb távolságra, nem megfelelően tárolt gyúlékony anyagoktól – fa, papír, textília, kátrány, olaj – pedig legkevesebb 10 méterre ajánlott nyílt tüzet rakni. Növényzetet égetni csak nappal ajánlatos, úgy, hogy mindig legyen kéznél tűzoltáshoz megfelelő eszköz. A tüzet nem szabad felügyelet nélkül hagyni, és csak akkor lehet biztonságosan elhagyni a terepet, ha a lángok teljesen kialudtak. Vasutak mentén a száraz és korhadt növényzetet kötelező módon a terület tulajdonosa kell eltakarítsa. Úgyszintén az utak mentén is az útkezelő és az útkarbantartók, illetve a területek tulajdonosai felelnek a takarításért. Azt pedig, hogy a gyermekek ne játsszanak a tűzzel, kimondottan a felnőttek felelőssége megakadályozni.

A száraz növényi hulladék, avar, szemét engedély és óvintézkedés nélküli, illetve épületekhez, mezőgazdasági területekhez, erdőkhöz, ültetvényekhez közeli égetése a kormány 2007. évi 537-es határozatának értelmében kihágásnak minősül, és 1000 lejtől 2500 lejjig terjedő bírsággal sújtható.

Abban az esetben, ha nyílt területen száraz növényzetet akarnak meggyújtani, engedélyt kell kérni, melyet az illetékes polgármesteri hivatal fennhatósága alá tartozó önkéntes tűzoltóalakulat vezetője kell láttatni.



A családi erőszak áldozatainak figyelmébe

Ideiglenes távortartási végzés

A tavalyi évtől a családi erőszak áldozatainak védelmében a helyszínrre érkező rendőrök azonnal intézkedhetnek. A helyszíni felmérések és helyzetelemzés alapján a rendőrök elrendelhetik és végre is hajthatják az erőszakos fél ideiglenes, ötnapos távortartását, nem kell bírói végzésre várni.

Pálosy Piroska

A gyakorlat egyelőre azt igazolja, hogy az intézkedés, ideiglenes jellege miatt, a legtöbb bántalmazott számára nem jelent tartós biztonságérzetet, ennek ellenére a hatóságok arra biztatják a családi erőszak áldozatait, hogy a veszélyhelyzetet minden esetben jelentsék a rendőrségen. Október első hetében is több olyan Maros megyei esetről számolt be a rendőrség, amikor távortartást rendeltek el családon belüli

erőszak miatt, ugyanakkor bünygi dossziét is kiállítottak az agresszíven viselkedő élettárs vagy férj nevére.

A Maros Megyei Rendőr-felügyelőség közleménye szerint ajánlott jelteni a családon belüli erőszak eseteit, mivel a helyszínrre kiszálló rendőrök elrendelhetik a távortartást, ha azt tapasztalják, hogy egy személy testi épségét veszély fenyegeti, korlátozva van a szabadsága, vagy életveszélyben van. A családi erőszak áldozatainak védelmében 2018. július 13-án módosított 174-es számú törvénnyel szabályozták a rendőri beavatkozás módozatát a családi erőszak esetén. A rendőrök hivatalból vagy a 112-es segélyhívó számon érkező riasztások, írásos vagy szóbeli, a rendőrségen közvetlenül vagy telefonon kért segítség, de a szemtanúk bejelentése nyomán is intézkedhetnek. Tavalyig a rendőrök csak korlátozottan intézkedhettek, a

megtörtént bántalmazást megállapították, de a további bántalmazás veszélyét nem. Az erőszakosan fellépő családtag ideiglenes távortartására vonatkozó végzést is csak bíró állíthatta ki legtöbb 48 órával az erőszakos tett megállapítása után.

Az intézkedő rendőrök első dolga a támadó és az áldozat szétválasztása annak érdekében, hogy megszüntessék a további fizikai erőszak kockázatát. Amellett, hogy kikérdezik a feleket fizikai hogylétükről, ha indokolt, a helyszínrre rendelik a mentőket. Az áldozatot és a bántalmazót tájékoztatják jogiokról, kötelezettségeikről és arról, hogy milyen intézkedéseket szándékoznak fogantatni. Az eset súlyossága függvényében a kiszálló rendőröknek értesíteni kell a rendőrség speciális szerveit, és amennyiben más jellegű büntényt észlelnek, igyekeznek rögzíteni, begyűjteni a bizonyítékokat.

A személyazonosító okmányok kibocsátásáért

Meghosszabbított program a lakosság-nyilvántartó hivatalnál

Annak érdekében, hogy a hétvégi államelnök-választáson bárki élhessen választói jogával, a Maros Megyei Lakosság-nyilvántartó Hivatal ügyfélfogadását is módosították, így szombaton és vasárnap is fogadják az ügyfeleket.

A személyazonosító okmányok kibocsátásával kapcsolatos kérelmek gyors és hatékony elbírálása érdekében a következő program szerint fogadják az ügyfeleket:

– szombaton, november 9-én 8–16 óra között

– vasárnap, november 10-én 7–21 óra között.

A kérelmek elbírálása sürgősségi úton történik annak érdekében, hogy a felnőtt személyek élhessenek a választói jogukkal. Előbbséget élveznek a következő okok miatti személyazonossági kérelmek:

– lejárt az érvényesség, elvesztették, ellopták, megsemmisült vagy megrongálódott a személyazonossági igazolvány;

– megváltozott a lakcím;

– a tulajdonos nevének vagy szülei nevének, a születési helyének vagy idejének módosulása;

– olyan személyazonossági cse-

réje, amilyent már nem bocsátanak ki, de még érvényes;

– a települések és utcák besorolásának vagy nevének megváltozása, az ingatlanok számozásának módosulása, települések vagy utcák létrejötte;

– új személyi szám;

Az ideiglenes személyazonossági igazolványt a következő esetekben bocsátják ki:

– amikor az igénylő nem birtokolja a személyazonossági igazolvány kibocsátásához szükséges összes dokumentumot;

– a külföldi lakcímmel rendelkező, de ideiglenesen Romániában tartózkodó román állampolgárok esetében.

A 2005. évi 97-es sürgősségi kormányrendelet értelmében legkevesebb 180 nappal a személyazonossági érvényességének lejártá előtt, de nem kevesebb mint 15 nappal előtte lehet újat igényelni. A törvényes előírások be nem tartása kihágásnak minősül, és 40–80 lejes bírságot róhatnak ki.

Maros megyében 17.548 személynek nincs érvényes személyazonossági igazolványa, közülük 3.490 személy okmányának az idén járt le az érvényessége. (sz.)

TÁMOGASD havi 10 lejjel a

TELEFONOS SZERETETSZOLGÁLAT®-ot

Megajánlásaidat várjuk:

- RO56 BTRL RONC RT02 2703 8401 (RON)
- e-mail: office@telsz.ro
- telefon: 0753 56 56 56 – 24/7

Helyzetelemzés úrlappal

A további támadás kockázatát a rendőrök 21 kérdéses úrlappal mérik fel, ahol az első hét kérdés a kifejezetten súlyos esetekre vonatkozik. A legfontosabb kérdés, hogy az agresszornak volt-e korábban arra irányuló próbálkozása, hogy megölje a bántalmazott személyt, a második, hogy fordított-e valaha az áldozat ellen fegyvert vagy más olyan tárgyat, amellyel sérülés okozható. A harmadik kérdés azt célozza, hogy az aktuális bántalmazás során szenvedett-e sérülést, zúzódásokat, vágást, szúrást, lövést, égést, csonkítást az áldozat. Ha az első hét kérdés közül kettőre az áldozat igennel válaszol, a rendőr megállapíthatja az azonnali kockázatot, és kiállíthatja az ideiglenes távortartási végzést. Az intézkedő rendőr ekkor minimális időt hagy a támadónak, hogy összeszedje a lakásból a legszükségesebbeket, a személyi iratait, pénzt, gyógyszerre, és eltávolítja a lakásból. Más intézkedésekkel is védheti az áldozatot: meghatározhatja, hogy az elkövető milyen közel mehet az

áldozathoz, családtagjaihoz, a lakásukhoz, a családtagok munkahelyéhez vagy iskolájához, illetve ha az elkövető fegyvert tart, akkor azt is át kell adnia a rendőröknek. A rendőr-felügyelőség adatai szerint tavaly, az év első 11 hónapjában országos viszonylatban 35.623 családi erőszaknak minősülő esetet jelentettek (52,3 százalékban városban, 47,7 százalékban vidéken).

A bejelentett esetek 58 százalékában verésről vagy egyéb erőszakos cselekedetekről számoltak be az áldozatok, több mint 7 százalék fenyegetés volt, 3,71 százalékban pedig a távortartási végzés előírásának megszegése miatt tett panaszt az áldozat. Az agresszivitás mintegy 75 százaléka a bántalmazott otthonában történt. Tavaly a bíróságok 3438 távortartási végzést bocsátottak ki, többségét az áldozatok kérésére. A törvény életbe lépését követően több ezer rendőrel ismerlették az új jogszabályokat, és képezték ki arra, hogy miként járjon el családi erőszak esetében és az ideiglenes távortartási végzés elrendelése során.

Az 27. ALTER-NATIVE nemzetközi rövidfilmfesztivál programja

Amint arról korábban is beszámoltunk, ma délután megkezdődik az ország legrégebbi, máig létező filmszemléje, az idén 27. alkalommal sorra kerülő Alter-Native nemzetközi rövidfilmfesztivál. A Maros megyei MADISZ által szervezett szemlére ez évben is a Kultúrpalotában, illetve különböző, egyéb

helyszíneken kerül sor, a versenyprogram, a nagyjátékfilmek, dokumentumfilmek és animációs filmek vetítése mellett számos kiegészítő program – koncertek, tárlatnyitók – várják a közönséget. A fesztivál részletes programját az alábbiakban olvashatják.

SZERDA – NOVEMBER 6.		
17:00 – 18:30	Játékfilm – Mona Nicoară: A köztem levő távolság	Nagyterem
18:30 – 18:40	Közönségtalálkozó	
19:00 – 20:30	Koncert – Földes László Hobo (HUN) – Hobo Woodstockja	Nagyterem
20:45 – 22:35	Játékfilm – Pálfi György: Az Úr hangja (HUN/CAN)	Nagyterem
17:30 – 18:30	Felolvasósínház – Szabó Róbert Csaba: Agamemnón kutyája	Kisterem
20:45 – 22:15	Dokumentumfilm – Petrovics Eszter: A mi Kodályunk (HUN)	Kisterem
	Kiállítás – Irsai Zsolt Ifjúsági Képzőművészeti Alkotótábor – 25 év képei	Bernády Ház
19:00	Kiállítás – Duet(t) – Artist Talk – Tehnica Schweiz (HUN/GER)	B5 Studio
CSÜTÖRTÖK – NOVEMBER 7.		
14:00 – 15:10	Versenypogram (I.)	Nagyterem
15:25 – 16:45	Versenypogram (II.)	Nagyterem
17:00 – 18:05	Versenypogram (III.)	Nagyterem
18:20 – 19:35	Játékfilm – Csujja László: Kilenc hónap háború (HUN/QAT)	Nagyterem
19:35 – 19:45	Közönségtalálkozó	
20:00 – 20:25	Fesztiválmegnyitó	Nagyterem
20:30 – 22:00	Koncert – Földes László Hobo (HUN) – Viharban születtem	Nagyterem
22:15 – 23:55	Játékfilm – Reisz Gábor: Rossz versek (HUN/FRA)	Nagyterem
17:00 – 18:10	Versenypogram (I.)	Kisterem
18:30 – 19:50	Versenypogram (II.)	Kisterem
20:10 – 21:15	Versenypogram (III.)	Kisterem
21:30 – 23:30	Játékfilm – Marius Olteanu: Monstri (ROM)	Kisterem
PÉNTEK – NOVEMBER 8.		
14:00 – 15:15	Versenypogram (IV.)	Nagyterem
15:30 – 16:45	Versenypogram (V.)	Nagyterem
17:00 – 18:15	Versenypogram (VI.)	Nagyterem
18:30 – 20:20	Játékfilm – Alexis Sweet Cahill: Mária, Románia királynéja (ROM)	Nagyterem
20:20 – 20:30	Közönségtalálkozó	
20:45 – 21:45	Koncert – Takarmánybázis Zenei Laboratórium (HUN): CSOMA – Opera Cinematique	Nagyterem
22:00 – 23:55	Játékfilm – Tudor Giurgiu: Parking (ROM/ESP/CZE)	Nagyterem
17:00 – 18:15	Versenypogram (IV.)	Kisterem
19:00 – 20:00	Koncert – Harcsa Veronika és Razvaljajeva Anasztázia Debussy-estje (HUN)	Kisterem
20:20 – 21:35	Versenypogram (V.)	Kisterem
21:50 – 23:05	Versenypogram (VI.)	Kisterem
SZOMBAT – NOVEMBER 9.		
10:00 – 11:10	Versenypogram (VII.)	Nagyterem
11:25 – 12:40	Versenypogram (VIII.)	Nagyterem
12:55 – 13:40	Versenypogram (IX.)	Nagyterem
14:00 – 14:55	Válogatás M. Tóth Géza alkotásaiból	Nagyterem
15:10 – 16:15	Játékfilm – Kovács István: Szürke senkik (HUN)	Nagyterem
16:15 – 16:25	Közönségtalálkozó	
16:40 – 18:20	Játékfilm – Schwechtje Mihály: Remélem, legközelebb sikerül meghalnod :- (HUN)	Nagyterem
18:20 – 18:30	Közönségtalálkozó	
18:45 – 20:25	Játékfilm – Corneliu Porumboiu: A hegyek szigete (ROM/FRA/GER)	Nagyterem
20:40 – 21:00	Díjkiosztás	Nagyterem
21:00 – 22:25	Játékfilm – Tóth Barnabás: Akik maradtak (HUN)	Nagyterem
13:30 – 14:40	Versenypogram (VII.)	Kisterem
15:00 – 16:15	Versenypogram (VIII.)	Kisterem
16:30 – 17:15	Versenypogram (IX.)	Kisterem
17:30 – 18:15	Nyári berek – Mediawave nyári filmtábor filmjei, 2019	Kisterem
18:30 – 19:25	Dokumentumfilm – Dér András, Muhi Klára: A szabadság bolond körei (HUN)	Kisterem
19:00	Koncert – Midnight Buzz (ROM)	Jazz&Blues Club
20:00	Koncert – Balázs Elemér Group (HUN)	Sörház
VASÁRNAP – NOVEMBER 10.		
10:30 – 11:45	Díjnyertes filmek	Nagyterem
12:00 – 13:40	Játékfilm – Szilágyi Zsófia: Egy nap (HUN)	Nagyterem
14:00 – 15:35	Játékfilm – Milorad Krstić: Ruben Brandt, a gyűjtő (HUN)	Nagyterem
11:00 – 11:55	Animációs filmek gyermekeknek	Kisterem
12:30 – 13:30	Workshop-zárás	Kisterem
20:00	Táncszínház – Farida – András Lóránt Társulat	Régi zsinagóga

Öt éve kapta vissza kastélyát a Kemény család Egész napos kulturális program Marosvécsen

Ez év szeptember 30-án múlt öt éve annak, hogy a Kemény család jogos örökségéért visszakapta a marosvécsi várkastélyt. A vizsszolgálattal öröme 2014. november 8-án egy nagyszabású kapunyitó ünnepséget szerveztek, amelyen körülbelül 800 érdeklődő vett részt. Ezt a kapunyitó ünnepséget szeretnék megismételni november 9-én, amikor egy egész napos, mindenki számára nyitott, családbarát rendezvényt szerveznek a marosvécsi Kemény-kastélyban.

Amint azt a szervező Kemény Augustza Kulturális Egyesület elnöke, Nagy Kemény Géza közölte, a 10 órák kezdődő programban helyet kapnak többek között előadások, kerekasztal-beszélgetések, könyvbemutatók, sajtóklub, kastélytúrák, kiállítások, filmvetítések, néptánc-bemutatók, könnyű- és komolyzenei koncertek, vetélkedők, de lesz lovas bemutató és vásár is. Szerveznek továbbá kerekasztal-beszélgetést a kastély elmúlt öt évéről és Kemény János munkásságáról, valamint sajtóklubot a romániai visszajárási eljárásokról. Kilyén Ilka színművész női helikonista költők verseiből összeállított előadást lép fel, Géci Amália pedig zongoráztatni fog a kastély nagytermében található hangszeren. Egy Kemény Jánosról szóló film vetítésére is sor kerül, valamint bemutatnak több, a Kemény család tagjaival kapcsolatos könyvet. A rendezvény ideje alatt másfél óránként indulnak vezetett kastélylátogató túrák az épület főkapuja elől. Emellett kiállításokkal is készülnek, többek között egy, a kastély elmúlt 5 évének programjait bemutató plakát- és fotókiállítás. Egy Kemény-kastély témájú, gyermekeknek szóló fotóversenyre beérkezett alkotásokból összeállított tárlat megnyitójára és díjátadójára is sor kerül. Emellett az érdeklődők megtekinthetik Fóris Zoltán fényképeit, valamint Vass Dalma rajzait és festményeit. Ezenkívül szerveznek vásárt, tollaslabda-, gulyásfőző és fűvágóversenyt, lesznek étel- és italsátrak.

Az Art Equest Lovasiskola lovas bemutatóval vesz részt a rendezvényen, este pedig Tűzvárás- és Titánkoncertekkel zárják a programot. A gyermekeket töb-

bek között Legendárium-rajzfilmekkel, a Pont Csoport interaktív EduKastély-játékaival, tollaslabda-versenyyel, lovaglással és arcfestéssel várják. November 9-én egy színes, minden generáció érdeklődésére számot tartó kulturális rendezvényre kerül sor, amelyre ingyenes a belépés.

A programok költségeit adományokból és támogatásokból fedezik, így örömmel fogadnak adományokat a rendezvény helyszínén kihelyezett adománygyűjtő dobozokban.

A rendezvény főszervezője a Kemény Augustza Kulturális Egyesület és a Kemény család, de több más szervezet és intézmény is részt vesz az évfordulós program megvalósításában. A Kemény Augustza Kulturális Egyesület a Kemény család örökségének ápolását tűzte zászlajára. A szervezet kiemelt feladatának tekinti a marosvécsi Kemény-várkastély és kastélykert revitalizációját, hiszen a késő reneszánsz stílusú műemlék épület művészettörténeti, történelmi és kultúrtörténeti jelentősége mellett irodalomtörténeti szempontból is igen fontos: 1926 és 1944 között a kastély akkori tulajdonosának, báró Kemény Jánosnak köszönhetően az erdélyi magyar irodalmi élet szereplői találkozót tartottak a várkastélyban. A Helikon néven ismerté vált szabad munkaközösség az erdélyi magyar írók legszámottevőbb és legjelentősebb irodalmi csoportosulása volt a két világháború közötti időszakban. A közösség egyik legismertebb tagjának, gróf Wass Albertnek hamvait 1999-ben a kastély kertjében helyezték végső nyugalomra (sír- emléke – más, Kemény-sírokkal együtt – máig megtekinthető az angolkertben felállított Helikon-asztal közelében).

Bővebb információkért forduljanak bizalommal Szekeres-Ugron Villőhöz, a Kemény Augustza Kulturális Egyesület Petőfi Sándor-programjának ösztönzőjéhez (telefonszám: 0749-205-491, e-mail-cím: szu_villo@yahoo.com) vagy Nagy Kemény Géza-hoz, a Kemény család képviselőjéhez (telefonszám: 0741-225-141, e-mail-cím: december5.2004@gmail.com) – áll a szervezők közleményében. (Knb.)

A nép ellensége

Novemberi bemutató a Tompa Miklós Társulat műsorán!

Újabb bemutatóra készül a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós Társulata: november 8-án Henrik Ibsen A nép ellensége című színművét Keresztes Attila rendezésében láthatja majd a közönség.

Amint azt a színház közleménye tudatja, a történet kiindulópontja egy rendőrségi hír, ebből írta meg Ibsen a polipként minden megfajított korrupció drámáját. Egy norvég kisváros legfőbb bevételi forrása és egyben sokak megélhetésének záloga a helyi gyógyvíz. A polgármester testvére, dr. Stockmann azonban felfedezi, hogy a gyógyulni vágyókat súlyos fertőzésveszély fenyegeti, a gyógyforrások víze mérgezett. Az ember vagy a pénz a fontosabb? Egy közösség megfosztása a fellendülés lehetőségétől vagy a fellendülésért cserébe szabad utat adni mások mérgezésének? A hatalom torzulásával szembeálló orvos doktor készen áll a társadalmi tette. Családjával az oldalon elindul a mindent megváltó csoda valóra váltására. Ibsen társadalmi drámájában egyéni érdek és társadalmi felelősség feszül egymásnak, szembeállítva az egyént a megélhetésért féltő közösséggel és annak hangadóival.

Az előadás szereplői: Dr. Tomas Stockmann, fűrdőorvos – Sebestyén Ábá; Katrine Stockmann, a felesége – Moldován Orsolya; Petra, a lányuk – Biró Sára; Ejlif, a fiuk – Robert Szilárd; Peter Stockmann – az orvos bátyja, polgármester, a fűrdő felügyelőbizottságának elnöke – Tollas Gábor; Morten Kiil, Katrine Stockmann nevelőapja – Kilyén László; Hovstad, a Népúj-ság szerkesztője – Galló Ernő; Billing, a Népúj-ság munkatársa – Bartha László Zsolt; Horster, hajóskapitány – Ördög Miklós Levente; Aslaksen, nyomdatulajdonos – Henn János. Dramaturg: Szabó Réka. Rendező: Keresztes Attila.

A 14 éven felülieknek ajánlott, román felirattal követhető produkció bemutatójára november 8-án, pénteken este 7 órakor kerül sor a Nemzeti Színház Nagytermében. A premierre érvényesek a Bernády György-mecénás- és a Kemény János-bemutatóbérletek. További előadások: november 9-én, szombaton délután 5 órakor (érvényesek a Kántorné nyugdíjasbérletek); november 30-án, szombaton este 7 órakor a színház Nagytermében.

Jegyek a Kultúrpalota jegyirodájában, a színház jegypénztárában és a www.biletmaster.ro honlapon vásárolhatóak. (Knb.)

40 éve kezdődött a teheráni túsdráma

Negyven éve, 1979. november 4-én szélsőséges iráni diákok megrohamozták és elfoglalták az Egyesült Államok teheráni nagykövetségét, túsul ejtve az ott tartózkodó mintegy 70 személyt. Az amerikai médiát több mint egy évig uraló, 444 napig tartó válság és a túsok kiszabadítására indított katonai akció látványos kudarcra végképp elmergesítette Washington és Irán viszonyát, s megakadályozta Jimmy Carter elnök újrahuzalozását. Az MTVA Sajtóadatbankjának anyaga:

Iránban 1979 januárjában győzött az iszlám forradalom, megbukott Reza Pahlavi sah amerikai támogatást élvező rendszere, az új alkotmány a száműzetéséből hazatért Khomeini ajatollahot nyilvánította az iszlám köztársaság legfőbb vezetőjének. Amikor Carter elnök humanitárius megfontolásokból engedélyezte a halálos beteg sah amerikai gyógykezelését, Teheránban tiltakozó tüntetések törtek ki, majd 1979. november 4-én szélsőséges egyetemisták megszállták az amerikai nagykövetséget, hogy így erőszakolják ki a sah kiadatását. Nyolc hónappal korábban tüntetők rövid időre már betörték az épületbe, de akkor a hatóságok helyreállították a rendet. Ezúttal azonban a modern diplomácia történetében példátlan módon az iráni vezetés nem ítélte el a túszejtőket, sőt Khomeini támogatásáról biztosította őket.

A teheráni rádió által „kémtantanyának” minősített amerikai nagykövetség előtt rendszeressé váltak a tüntetések, amelyekben amerikai zászlókat és Jimmy Carter elnököt ábrázoló szalmabábukat égettek. A

diákok két hét után „az amerikai társadalom elnyomásától egyébként is szenvedő” kisebbségekhez tartozó női és vagy fekete foglyaikat elengedték, de az 52 megmaradt túszt börtönkörülmények között őrizték, lelkiileg és fizikailag is terrorizálták.

Washington gazdasági szankciókat vezetett be, majd a színtalpalak mögötti diplomáciai kezdeményezések kudarcra után megszakította a diplomáciai kapcsolatokat. A válság már Carter újrahuzalozási esélyeit veszélyeztette, ezért az elnök 1980. április 24-én kommandósokat küldött a túsok kiszabadítására. Az akcióra hónapokig készültek, harmincszor próbálták el hiba nélkül, ám egy szivatagi vihar miatt az „előadás” teljes fejetlenségbe torkollott. A megszegyenítő kudarcot nem lehetett eltüntetni, az iráni televízió már másnap bemutatta a helikopterek füstölő ronsait. A válság végül furcsa módon az iraki–iráni háború miatt oldódott meg: az iráni hadseregnek alkatrészekre volt szüksége a sah által vásárolt amerikai fegyverekhez, „cserebe” a túsokat ajánlották fel. Az Algéria közvetítésével folyó tárgyalások végén a gazdaságilag mélypontra került Irán 11 milliárd dollárnyi, Amerikában befagyasztott betétjét szabadították fel, az Egyesült Államok megígérte, hogy nem avatkozik Irán belügyeibe, feloldja a gazdasági szankciókat, és nem tesz panaszt a hágai Nemzetközi Bíróságánál.

Az 52 fogoly 444 nap rabság után 1981. január 20-án, Ronald Reagan beiktatásának napján nyerte vissza szabadságát. Hazatérkezésük valóságos örömmünppé vált, a repülőtéren Jimmy Carter, az új elnök által kinevezett különleges nagykövet fogadta őket.

Az amerikai demokrata törvényhozók közzétették a Trump elleni vizsgálat egyes tanúvallomásait

Az amerikai demokrata törvényhozók hétfőn nyilvánosságra hozták a Trump elleni vizsgálat egyes tanúvallomásainak szövegét.

A Donald Trump amerikai elnök elleni alkotmányos felmentési eljárás (impeachment) megindítása előtt vizsgálatokat folytató három képviselőházi bizottság – a hírszerzési, a külügyi és az ellenőrzési bizottság – vezetői hétfőn Marie Yovanovitch, az Egyesült Államok volt kijevei nagykövete és Michael McKinley, Mike Pompeo amerikai külügyminiszter tanácsadója zárt ajtó mögötti meghallgatásának szövegét hozták nyilvánosságra. Mindketten a kormányzatot bíráló nyilatkozatot tettek a törvényhozók előtt.

Marie Yovanovitch – akit még az előző elnök, a demokrata párti Barack Obama nevezett ki nagykövetnek – a többi között arról beszélt, hogy úgy érezte, Donald Trump „fenyegeti” őt. Az elnök elégedetlen volt a munkájával, majd Mike Pompeo le is váltotta őt. A meghallgatáson a volt nagykövet elmondta: Rudy Giuliani, az elnök személyes ügyvédje 2018 végén elkezdte „lejáratni” őt, és még Jurij Lucenko ukrán főügyész is arra ösztökölte, hogy „álhíreket” terjesszen róla, annak érdekében, hogy az Egyesült Államokban negatív kép alakuljon ki a munkájáról.

Yovanovitch azt állította: az ukrán igazságügyi miniszter figyelmeztette őt. „Nézzek mindig a hátam mögé” – idézte az ukrán politikus állítólagos tanácsát. A nagykövet az idén májusban – hónapokkal megbízatásának lejártá előtt – hagyta el állomáshelyét.

Mint a meghallgatáson elmondta: a főnöke áprilisban, azonnali hatállyal rendelte vissza őt.

A volt nagykövet úgy vélekedett: Giuliani egyfajta „árnyék-diplomáciát folytatott” Ukrainában. Azt állította: Giuliani vizsgálni akarta Joe Biden volt al-elnök és jelenlegi demokrata párti elnökjelölt-aspiráns és fia ukrán üzleti ügyeit azért, hogy „ha lehetséges, kárt okozzon az elnökjelöltnak”. Utalt arra is: Giuliani el akarta érni, hogy amerikai vízumot kapjon Viktor Sokin, korábbi ukrán főügyész, akitől az amerikai külügyminisztérium korábban megtagadta a belépést az Egyesült Államokba „korrupciós tevékenysége” miatt. Sokin volt az a főügyész, akinek leváltását Joe Biden sürgette Petro Porosenko korábbi ukrán elnökkel, mert vizsgáltni akarta a Burisma ukrán gázcég ügyeit. A Burismánál lett igazgatósági tag Biden fia, Hunter Biden akkor, amikor az apja az Obama-kormányzat alelnöke volt. Hétfőn nyilvánosságra hozták Michael McKinley, Mike Pompeo tanácsadója meghallgatásának leiratát is.

McKinley, aki a múlt hónapban lemondott posztjáról, arról beszélt a törvényhozóknak: amiatt aggodalmában nyugtotta be lemondását, mert „az lett a küldetésünk, hogy belpolitikai megfontolásokból negatív politikai információkat szerezzünk”. A volt tanácsadó emellett nehezményezte azt is, hogy a külügyminisztérium nem állt ki Yovanovitch nagykövet mellett.

A vizsgálatokat folytató három bizottság ugyanakkor nem hozta nyilvánosságra sem Kurt Volker

korábbi ukránai külmegebizott, sem Tim Morrison, a Fehér Ház Nemzetbiztonsági Tanácsa munkatársa meghallgatásának szövegét. A meghallgatásokról kiszivárgott információk szerint Volker azt közölte a demokrata párti törvényhozókkal, hogy sem a Fehér Házban, sem a külügyminisztériumban „soha nem kértek tőle semmit”, ami helytelen lett volna. Tim Morrison pedig azt hangsúlyozta, hogy a Donald Trump amerikai és Volodimir Zelenszkij ukrán elnök közötti júliusi telefonbeszélgetésben semmi törvénytelen nem hangzott el.

A demokrata többségű képviselőházban azért indítottak vizsgálatot, mert a Trump–Zelenszkij-beszélgetésben az amerikai elnök felvetette ukrán kollégájának, hogy meg lehetne vizsgálni Joe Biden és fia ukránai ügyleteit. A demokraták ezt úgy értelmezték, hogy az elnök külföldi országot kért fel beavatkozásra az amerikai belpolitikába, s erre hivatkozva indították meg az elnök alkotmányos felmentéséhez (impeachment) szükséges előzetes vizsgálatokat.

Donald Trump többször is „boszorkányüldözésnek” minősítette a vizsgálatokat. Hétfőn a Twitteren megismételte, hogy a Zelenszkij-jel folytatott telefonbeszélgetése nem volt kifogásolható. „Semmi ok rá, hogy tanúkat hívnak be a szavaimat elemezni és értelmezni” – írta a mikroblogban az elnök.

Közben hétfőn John Eisenberg, a Fehér Ház jogásza és három másik felelős munkatárs nem volt hajlandó megjelenni a meghallgatáson. (MTI)

Targu Mures 88, Sovata 102
Marosvásárhely 88, Szovata 102

r · a · d · i · o



Reghin 94.7, Sibiu 104.3
Szászrégen 94.7, Ugeșoara 104.3

Üzleti sikereinek titka:
a jó **REKLÁM!**

Hirdessen a NÉPÚJSÁGBAN
Maros megye legnépszerűbb napilapjában!



MCA Health Care
ORVOSI LABORATÓRIUM

www.health-care.ro Tel/fax: 0365-882747
Marosvásárhely, Tulipán utca 25. szám

TÁJÉKOZTATÓ

Tisztelt páciensek, tájékoztatjuk Önöket, hogy Marosvásárhelyen, a Tulipán utca 25. szám alatt működő MCA Health Care orvosi laboratórium rendelkezik a Maros megyei egészségbiztosítási pénztári alaphoz származó összeggel **ártámogatott (ingyenes)** orvosi analízisek elvégzésére! Ehhez szükséges küldőpapír a családorvostól/szakorvostól.

Az érdekelteket kérjük, hogy előjegyzés érdekében hívják a 0365-882-747-es telefonszámot hétfőtől péntekig 7–19 óra között, valamint szombaton 8–13 óra között.

Várjuk Önöket!

Értesítés

A Marosvásárhelyi Transilvania Repülőtér ÖV – székhelye: a Marosvásárhely–Marosludas közötti országút 14,5 kilométerénél levő Vidrátszeg (Maros Megye – Románia) postai irányítószám: 547612, adószám: 4726000 –, törvényes képviselője Peti András, a vezetőtanács elnöke értesíti az érdekelteket, hogy benyújtották a **környezeti hatástanulmányt** a Marosvásárhelyi Transilvania Repülőtér ÖV tervezetét illetően, amely az általános szállítási mestertervben megfogalmazott célokat is tartalmazó és a repülőtér korszerűsítésére vonatkozó megvalósíthatósági tanulmányhoz szükséges. Javasolt helyszíne a Maros megyei Nyárádó városához tartozó Vidrátszeg/Hidegkút (Recea), a Marosvásárhely – Marosludas közötti országút 14,5 kilométerénél levő repülőtér.

A Maros Megyei Környezetvédelmi Ügynökség kétféle határozatot hozhat, kiadja a környezetvédelmi engedélyt vagy visszautasítja azt.

A környezeti hatástanulmányt a Maros Megyei Környezetvédelmi Ügynökség helyszínén, Marosvásárhely, Hídvég utca 10. szám alatt lehet megtekinteni hétfőtől csütörtökig naponta 8.00-16.30 és pénteki napon 8.00-14.00 óra között, továbbá a Transilvania Repülőtér ÖV székhelyén hétfőtől péntekig 8.00-16.00 óra között. A dokumentum az interneten is megtalálható a <http://apmms.anpm.ro> címen.

A repülőtér bővítésének a környezetre gyakorolt lehetséges hatásáról 2019.12.09-én 16.00 órától tartanak közvitát a Maros megyei Nyárádó polgármesteri hivatalában.

Az érdekeltek a fent említett dokumentumokról írásban is elküldhetik véleményüket, javaslatukat a környezetvédelmi szakhatóság székhelyére, Marosvásárhelyen, a Hídvég (Podeni) út 10. szám alá 2019.12.16-ig.

ADÁSVÉTEL

ELADÓ kemény tűzifa (gyertyán, akác) házhoz szállítva. Tel. 0754-899-512. (6/5140)

KEMÉNY tűzifa eladó. Tel. 0751-377-347. (4/5107-I)

KÉSZÍTÜNK, szerelünk: külső műanyag redőnyöket, szalagfüggönyöket, harmonikaajtókat. Tel. 0265/218-321, 0744-121-714, 0766-214-586. (4/5138)

ELADÓ használt cserép. Tel. 0754-987-717. (5131)

MINDENFÉLE

ALKALMAZUNK hegesztőt és lakatos. Tel. 0744-572-889. (21684-I)

VÁLLALUNK bádógosmunkát, tetőkészítést, bármilyen javítást. Tel. 0757-831-459. (9/4674)

FÉMSZERKEZETI MUNKÁT vállalkozók: kapu, garázsajtó, ablakrács stb. Tel. 0744-966-747. (21682-I)

A MAROS MEGYEI POSTAHIVATAL alkalmaz személyzetet Nyárádkarácsonba. Bővebb információ a 0265/224-300-as telefonszámon vagy a www.posta-romana.ro weboldalon a Cariere címszónál. (sz.-I)

Marosvásárhelyre, folyamatosan bővülő és fejlődő csapatunkba keresünk:

- CSONTOLÓT
- KAPUST
- BOLTI ELADÓT
- CSOMAGOLÓ MUNKATÁRSAT
- KARBANTARTÓT
- SEGÉDSZAKÁCSOT

Ha stabil munkahelyre vágyik, és szeretne fejlődni a szakmájában, jelentkezzen a Petry csapatába! Mindenkit betanítunk.

Várjuk önéletrajzát a cv@petry.ro e-mail-címen.
Tel. 0733-990-055. (64178-I)

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

VILLANYSZERELÉSI ANYAGOKAT FORGALMAZÓ KFT. alkalmaz ÁRUSZAKÉRTŐT, ELADÁSI ÜGYNÖKÖT és SOFÓRT. Tapasztalattal rendelkezők előnyben. Tel. 0734-123-877. (21673-I)

A KOVÁCS PÉKSÉG alkalmaz SOFÓRÖKET. 8 órás munkaidő, előnyös munkabér + étkezési jegyek. Tel. 0744-403-114. (21676)

TAKARÍTÓSZEMÉLYZETET alkalmazunk DÉLUTÁNI MUNKÁRA (13-21 óra között). Román- és magyarnyelv-ismeret szükséges. Tel. 0742-964-797. (7/5141-I)

ELHALÁLOZÁS

Fájó szívvel tudatom, hogy szerető édesapám,

GAZDA ISTVÁN

68 éves korában elhunyt. Temetése november 7-én, csütörtökön 14 órakor lesz a marosvásárhelyi református temetőben. Nyugodjon békében!

Lánya, Kinga. (6/5166)

MEGJELENT Gáll Tímea : Kölcsönkért kovász



Amikor Erdélyben járok, az első utam szinte mindig hozzá vezet: Gáll Tímeához Csikmadarasra. Alig várom, hogy felbukkanjon a szemem előtt a kis sziget az Olton, és rajta a mesebeli malom épülete... Abban a malomban az Idő új ruhát ölt... Itt egyszerre vagyok múltban és jelenben, a korok tökéletes mindennapi harmóniában tárnak fel előttem az edényeken, recepteken, ízeken, hagyományokon keresztül. Az emlékeknek itt nem volt idejük emlékké válni, hiszen folyamatos a létezésük. Élnek boldogan, Timi oltalmazó gondoskodása jóvoltából. Amikor asztalhoz ülünk, új jelentést nyer az „örök” szó. Nagyon sok időt töltöttem együtt Timivel, és soha senkitől nem tanultam annyit, mint tőle. Ma már könnyen felismerem a lelmem újra és újra felbukkanó jelzését, amikor azt súgja: rég voltál már Csikmadarason, jobb, ha indulsz.

Borbás Maresi

Kapható a KOBÁK könyvesboltban
Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Vitcazu út 15.szám

Marosvásárhelyi Rádió Románia **96 FM**
106,8 FM
1323 AM
www.marosvasarhelyiradio.ro

Életünk végéig szomorú szívvel és el nem múló fájdalommal emlékezünk november 6-án ifj. **MORÉH JENŐRE** (Jencike) halálának 9. évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

A gyászoló család. (2/5162-I)



Egy perc alatt elszállt életed, itt hagytál minket, akik téged nagyon szerettek.

„Nem búcsúztam tőletek, nem tudtam, hogy örökre elmegyek.

Szerettem volna még köztetek élni, drága szeretteimet átölelni.”

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett feleség, anya, mama, unokahúg, meny, rokon és jó szomszéd, barát,
MORUȘCA MÁRIA MAGDOLNA született Kozma

életének 57. évében tragikus hirtelenséggel örökre itthagott bennünket.

Drága halottunk virrasztása 2019. november 6-án 19 órakor lesz a Vili temetkezési termében. Temetése 2019. november 7-én 15 órakor lesz a marosvásárhelyi református temetőben. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

A gyászoló család. (1/5173-I)



RÉSZVÉTNYLIVÁNÍTÁS

Dr. FAZAKAS BÉLA professzorunktól búcsúzunk nagy tisztelettel és szeretettel. A családnak őszinte részvétünket fejezzük ki. Az 1963-ban végzett orvosok nevében: Rácz Katalin. (9/5170-I)

Fájdalommal tudatjuk mindazokkal, akik ismerték és szerették **SZÉKELY ERZSÉBETET**

az egykori OCL volt dolgozóját, hogy 91. évében, rövid, de súlyos szenvedés után visszaadta lelkét Teremtőjének. Utolsó útjára november 7-én 13 órakor kísérik a marosvásárhelyi református temetőben. Emlékét őrzi testvére és családja, sógor-nyője, keresztlánya és családja. (7/5167-I)



Az AKCIÓ folytatódik
*részletek az optikákban




20% KEDVEZTMÉNY A LENCSEKRE*
*Ha nálunk vásárolja szemüvegkeretet

- **MAROSVÁSÁRHELY** • Mărăsești tér, 21 szám, Tel.: 0733-553.976
• 1918 Dec.1 sugárút, 126 szám, Tel: 0265 250 475, 0755 088 379
- **SZÁSZRÉGEN** • Szabadság sugárút 12/2 szám, Tel: 0265-512.095, 0733-553.971
• Cardinal Al. Todea utca 25/A szám, Tel: 0728-908.856
- **NYÁRÁDSZEREDA** • Tüzoltó utca, 1 szám, Tel: 0265-576 514, 0733-553.973




Az **ERDÉLYI MAGYAR TELEVÍZIÓ**
állást hirdet

Híradós szerkesztő-műsorvezetői
feladatkör ellátására, meghatározatlan idejű teljes munkaidőre.

ELVÁRÁSOK:

- felsőfokú végzettség (szakirányú végzettség, előny)
- fejlett beszéd, szövegalkotási- és íráskészség
- számítógép-felhasználói ismeretek
- felsőfokú román nyelvtudás

ELŐNYT JELENT:

- médiában szerzett releváns szakmai tapasztalat
- magabiztos, kellemes megjelenés
- felsőfokú idegennyelv-ismeret
- kiváló kommunikációs és problémamegoldó készség

AMIT KÍNÁL:

- fiatal, dinamikus munkaközösség
- jó munkakörülmények
- végzettségnek és szakmai tapasztalatnak megfelelő bérezés
- megbízható, stabil munkahely

A részletes szakmai önéletrajz leadásának határideje: **2019. november 8.** Jelentkezni az allas@erdelyi.tv email címen lehet.

BUDAPESTI ZONÓSAK KAMARAZENEKAR



ERDÉLYI KONCERTTURNÉ
MAROSVÁSÁRHELY

2019. NOVEMBER 8, PÉNTEK, 19.00 ÓRA

STÚDIÓ SZÍNHÁZ (KÖTELES SÁMUEL UTCA 9 SZÁM)

Jegyek kaphatók a Kultúrpalota és a Stúdió Színház jegypénztáránál
Ára: 20 Rom. Érdeklődni a **0736 350 686** telefonszámon

www.budapestivonosok.hu

Támogatók:



Szilveszter Bulgáriában: Albena

Időpont: 2019.12.30. – 2020.01.02.

Szálloda:
PrimaSol
Ralitsa
Superior 3*
Ár: 242
EUR/fő/3
éjszaka

Ellátás:
all inclusive

Élő zene, medencehasználat az árban.

Részletek irodánkban!



Információk / foglalás irodánkban:
FAMILY HOLIDAY UTAZÁSI IRODA
Marosvásárhely, Tuszád utca 1/8.
Tel/fax: 0365.449.833
Mobil: 0749.922.887
E-mail: office@family-holiday.ro
Web: www.family-holiday.ro

atlasfm
TG. MUREŞ • MAROSVÁSÁRHELY

GREAT MUSIC FOR A GREAT CITY!

106.4 FM

@AtlasFmMures